EDUKACJA

ROZWÓJ REGIONALNY I PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku

ANALIZA WYNIKÓW EGZAMINU ÓSMOKLASISTY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM NA TLE KRAJU W 2019 ROKU

KUJAWY POMORZE

Województwo Kujawsko-Pomorskie

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego
we Włocławku jest Jednostką Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

2020

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania
Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku

Analiza wyników egzaminu ósmoklasisty w województwie kujawsko-pomorskim na tle kraju w 2019 roku

Opracowanie zostało wykonane
w Kujawsko-Pomorskim Biurze Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku
w Oddziale w Bydgoszczy

Autor:

Tomasz Grajewski

Bydgoszcz 2020

SPIS TREŚCI

1 Wstęp 3

CZĘŚĆ 1

2 Analiza wyników egzaminu ósmoklasisty osiąganych przez uczniów w Polsce (na poziomie gmin, powiatów i województw) w odniesieniu do średniej wartości krajowej 6

2.1 Język polski 6

2.2 Matematyka 11

2.3 Język angielski 16

3 Analiza wyników egzaminu ósmoklasisty osiąganych przez uczniów w województwie kujawsko-pomorskim (na poziomie gmin i powiatów) w odniesieniu do średniej wartości krajowej 21

3.1 Język polski 21

3.2 Matematyka 21

3.3 Język angielski 22

4 Analiza wyników egzaminu ósmoklasisty osiąganych przez uczniów w miastach wojewódzkich w odniesieniu do średniej wartości krajowej 26

CZĘŚĆ 2

5 Analiza wyników egzaminu ósmoklasisty osiąganych przez uczniów w Polsce (na poziomie gmin, powiatów i województw) w odniesieniu do średniej wartości wojewódzkiej dla kujawsko-pomorskiego 29

5.1 Język polski 29

5.2 Matematyka 37

5.3 Język angielski 45

6 Analiza wyników egzaminu ósmoklasisty osiąganych przez uczniów w województwie kujawsko-pomorskim (na poziomie gmin i powiatów) w odniesieniu do średniej wartości wojewódzkiej dla kujawsko-pomorskiego52

6.1 Język polski 52

6.2 Matematyka 52

6.3 Język angielski 53

SPIS MAP 57

SPIS TABEL 57

SPIS WYKRESÓW 58

1 Wstęp

W wyniku reformy edukacji z 2017 roku (na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe) zlikwidowane zostały sześcioklasowe szkoły podstawowe oraz gimnazja na rzecz ośmioklasowych szkół podstawowych, zakończonych obowiązkowym egzaminem ósmoklasisty. Egzamin ten przeprowadzany jest w formie pisemnej i obejmuje trzy przedmioty: język polski, matematykę oraz język obcy nowożytny. Wyniki uzyskane na egzaminie ósmoklasisty stanowią podsumowanie zdobytej wiedzy i umiejętności w procesie kształcenia na etapie szkoły podstawowej. Mają one również wpływ na możliwości dalszego kształcenia w wybranych przez uczniów szkołach ponadpodstawowych, gdyż uwzględniane są w procesie rekrutacji. W niniejszym opracowaniu dokonano analizy wyników pierwszego przeprowadzonego egzaminu ósmoklasisty[1] (z języka polskiego, matematyki oraz języka angielskiego[2]), który odbył się w kwietniu 2019 roku. Dane niezbędne do przeprowadzenia analiz pozyskano bezpośrednio[3] ze stron internetowych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych (OKE) w Gdańsku, Jaworznie, Łodzi, Łomży, Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu.

Opracowanie składa się z dwóch głównych części. W części pierwszej (rozdziały od 2 do 4) przeanalizowano wyniki egzaminu ósmoklasisty z poszczególnych przedmiotów uzyskane w gminach, powiatach (wliczając miasta na prawach powiatu), ośrodkach wojewódzkich i województwach w Polsce. Przedstawione wyniki nie są rzeczywistymi przeciętnymi wynikami uzyskanymi na egzaminie w jednostkach samorządu terytorialnego. Na potrzeby opracowania zostały one przeliczone w stosunku do średnich wartości osiąganych w kraju (przyjęto, że przeciętna wartość dla Polski stanowi 100% i obliczono, jaki procent tej wartości uzyskała dana jednostka samorządu terytorialnego).

W drugiej części opracowania (rozdziały 5 i 6) dokonano przeliczenia wyników egzaminów uzyskanych w jednostkach samorządu terytorialnego na poszczególnych szczeblach, w stosunku do średniej wartości uzyskanej w województwie kujawsko-pomorskim (przyjęto, że przeciętna wartość dla województwa kujawsko-pomorskiego stanowi 100% i obliczono, jaki procent tej wartości uzyskała każda jednostka samorządu terytorialnego w kraju). Przyjęcie w tej części opracowania jako punktu odniesienia przeciętnego wyniku uzyskanego w województwie kujawsko-pomorskim, miało na celu pokazanie sytuacji poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego w kraju na tle kujawsko-pomorskiego. Sposób ten umożliwił jednoznaczne pokazanie obszarów, w których wyniki uzyskane na egzaminie ósmoklasisty z analizowanych przedmiotów są korzystniejsze lub mniej korzystne, niż przeciętnie w kujawsko-pomorskim.

Zastosowana w opracowaniu metoda prezentacji wyników egzaminów, opierająca się na wartościach względnych (czyli wynikach rzeczywistych odniesionych do przeciętnej wartości dla Polski w części pierwszej i do przeciętnej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego w części drugiej), ułatwia porównywanie wyników uzyskanych z poszczególnych przedmiotów oraz przede wszystkim umożliwi w przyszłości dokonanie porównań z wynikami egzaminów uzyskanymi w kolejnych latach (przeliczonymi również w stosunku do średnich wartości dla kraju i dla województwa kujawsko-pomorskiego). Jak wiadomo, rzeczywiste wyniki egzaminów uzyskiwane w kolejnych latach są nieporównywalne między sobą ze względu na fakt, że egzaminy te cechują się różnym stopniem trudności, co przekłada się bezpośrednio na osiągane w danym roku wyniki. Oznacza to, że zmiana wartości wyników w stosunku do roku poprzedniego nie musi świadczyć o poprawie, bądź pogorszeniu się sytuacji w danej jednostce samorządu terytorialnego, gdyż często jest jedynie pochodną trudności egzaminu. Z tego względu na podstawie wyników rzeczywistych nie jest możliwe porównywanie zmian, natomiast wyrażenie wyników jako procent średniej krajowej lub wojewódzkiej ułatwia porównanie wyników oraz umożliwia ocenę zmian na przestrzeni kolejnych lat.

[1] Przystąpiło do niego ok. 360 tysięcy uczniów w całej Polsce, z czego ok. 19 tysięcy w województwie kujawsko-pomorskim.

[2] Najczęściej wybieranym przez uczniów językiem obcym na egzaminie ósmoklasisty był język angielski (zdawało go 92,8% wszystkich uczniów), w związku z czym wyniki z tego egzaminu dostępne są dla prawie wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, za wyjątkiem gminy Bledzew (województwo lubuskie), w której żaden z uczniów nie zdawał egzaminu z tego języka. Pozostałe języki obce zdawane były stosunkowo rzadko, co powoduje, że wyniki ich dostępne są tylko dla części gmin. Dlatego też w niniejszym opracowaniu przeanalizowano jedynie wyniki uzyskane na egzaminie z języka angielskiego.

[3] Na stronie OKE Warszawa w przypadku 26 gmin, które tworzą „pary" gmin miejskich i wiejskich o tych samych nazwach, podano wynik egzaminu obliczony jako średnia dla obu jednostek administracyjnych. Dotyczyło to miejskich i wiejskich gmin: Ciechanów, Garwolin, Gostynin, Łaskarzew, Mińsk Mazowiecki, Ostrów Mazowiecka, Pionki, Płońsk, Przasnysz, Raciąż, Sierpc, Sochaczew, Sokołów Podlaski. Na potrzeby niniejszej analizy, w celu uzyskania odrębnych danych, samodzielnie wyliczono średnią z wyników dla szkół w tych gminach.

Zastosowana w niniejszym opracowaniu metoda przeliczenia wyników rzeczywistych w stosunku do przeciętnych wartości dla Polski i województwa kujawsko-pomorskiego pozwoli w przyszłości wykorzystać wyniki wykonanej analizy do porównania osiągnięć uczniów na egzaminach w dłuższym przedziale czasowym i do oceny zmian jakości kształcenia w województwie kujawsko-pomorskim na tle kraju.

Poniżej zamieszczono tabelę z rzeczywistymi wynikami egzaminów uzyskanymi przeciętnie w województwie kujawsko-pomorskim oraz w kraju dla poszczególnych przedmiotów. Stanowiły one punkt odniesienia do obliczenia względnych wyników egzaminów przedstawionych w opracowaniu (a więc przeciętnych wyników dla danej jednostki w stosunku do średniej wartości krajowej lub w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej).

Tabela 1. Zestawienie rzeczywistych wyników [w %] dla województwa kujawsko-pomorskiego i kraju oraz przeciętnych wyników dla województwa kujawsko-pomorskiego w stosunku do średniej wartości krajowej [%]

Przedmiot	Przeciętny rzeczywisty wynik		Przeciętny wynik dla województwa kujawsko-pomorskiego w stosunku do średniej wartości krajowej (Polska = 100%)
	województwo kujawsko-pomorskie	Polska	
Język polski	60	63	**95,2**
Matematyka	42	45	**93,3**
Język angielski	55	59	**93,2**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Część 1

2 Analiza wyników egzaminu ósmoklasisty osiąganych przez uczniów w Polsce (na poziomie gmin, powiatów i województw) w odniesieniu do średniej wartości krajowej

2.1 Język polski

Rozpiętość przeciętnych wyników egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w gminach, w stosunku do średniej wartości krajowej, zawiera się w przedziale od 57 do 124%. Spośród 2477 gmin w Polsce, jedynie 956 osiągnęło co najmniej 100% tej średniej, przy czym tylko w 8 z nich uzyskana wartość była równa lub wyższa niż 120%. Oznacza to, że uczniowie jedynie 38,6% ogółu gmin w Polsce uzyskali przeciętny wynik równy lub korzystniejszy niż średnia ogólnopolska. W pozostałych gminach sytuacja przedstawia się mniej korzystnie, przy czym 10 z nich odnotowało wynik poniżej 70% wartości średniej. Najwięcej gmin (37,8%) uzyskało wynik mieszczący się w przedziale od 90 do 99% średniej wartości krajowej.

Biorąc pod uwagę przestrzenny rozkład wyników, stwierdzić można, że obszar Polski południowo-wschodniej skupia największą liczbę gmin osiągających najlepsze wyniki, w stosunku do reszty kraju.

W województwie kujawsko-pomorskim zaznacza się wyraźnie mniejszy udział gmin osiągających najlepsze wyniki, gdyż wartości powyżej średniej krajowej zanotowało jednie 28,5% z nich, przy jednocześnie wyższym niż przeciętnie w kraju udziale gmin z wynikami najsłabszymi, a więc osiągających poniżej 80% średniej krajowej.

Tabela 2. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego uzyskiwane w gminach województwa kujawsko-pomorskiego i Polski

Język polski	Liczba gmin w:		Udział gmin (w %) w:	
% średniej wartości krajowej (Polska = 100)	Polsce	województwie kujawsko-pomorskim	Polsce	województwie kujawsko-pomorskim
57	1	0	0,0	0,0
60-69	9	0	0,4	0,0
70-79	102	9	4,1	6,3
80-89	474	34	19,1	23,6
90-99	935	60	37,8	41,7
100-109	775	36	31,3	25,0
110-119	173	5	7,0	3,5
120-124	8	0	0,3	0,0
57-99 (poniżej średniej wartości krajowej)	1521	103	**61,4**	**71,5**
100-124 (równe lub powyżej średniej wartości krajowej)	956	41	**38,6**	**28,5**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

W przypadku powiatów w Polsce, rozpiętość uzyskiwanych wyników z egzaminu z języka polskiego zawiera się w granicach od 79 do 117% średniej wartości krajowej. Spośród 380[4] powiatów w kraju, w 142 (37,4% ogółu) uzyskano co najmniej 100% tej średniej, z czego tylko w 12 powiatach przekroczono wartość 110%. Najlepszy wynik osiągnięto w Warszawie (117%), a na kolejnym miejscu uplasował się powiat piaseczyński (województwo mazowieckie; 115%). Najsłabsze wyniki odnotowano w powiecie białogardzkim (województwo zachodniopomorskie; 79%) oraz dwóch powiatach z województwa warmińsko-mazurskiego, elbląskim i piskim, w których zanotowano 84% średniej wartości krajowej. Najczęściej uzyskiwane przez powiaty wyniki mieściły się w przedziałach od 90 do 94% i od 95 do 99% średniej wartości krajowej – wyniki mieszczące się w tych przedziałach uzyskała połowa powiatów w Polsce.

[4] Rozumianych w opracowaniu jako suma 314 powiatów i 66 miast na prawach powiatu.

Obszary cechujące się najlepszymi wynikami w Polsce to Warszawa wraz z przyległymi do niej powiatami oraz południowa część Polski, ze szczególnym wyróżnieniem powiatów w województwie małopolskim. Natomiast najgorsze wyniki zanotowano w Polsce północnej, a szczególnie niekorzystnie wyróżniają się powiaty położone w województwie zachodniopomorskim i w warmińsko-mazurskim.

Wyraźnie niekorzystnie na tle kraju przedstawia się sytuacja powiatów z województwa kujawsko-pomorskiego, z których ponad 90% notuje wyniki poniżej średniej wartości krajowej (w Polsce odsetek ten wynosi niespełna 63% wszystkich powiatów). Podobnie jak w całej Polsce, najczęściej uzyskiwano wyniki w przedziałach od 90 do 94% i od 95 do 99%, przy czym w kujawsko-pomorskim udział powiatów je uzyskujących był prawie o połowę wyższy, niż przeciętnie w kraju. Zaznacza się również wyraźna dysproporcja udziału powiatów o najlepszych wynikach, jedynie w 2 powiatach w regionie wyniki są korzystniejsze, niż przeciętnie (stanowi to 8,7% ogółu, w Polsce – 37,4%).

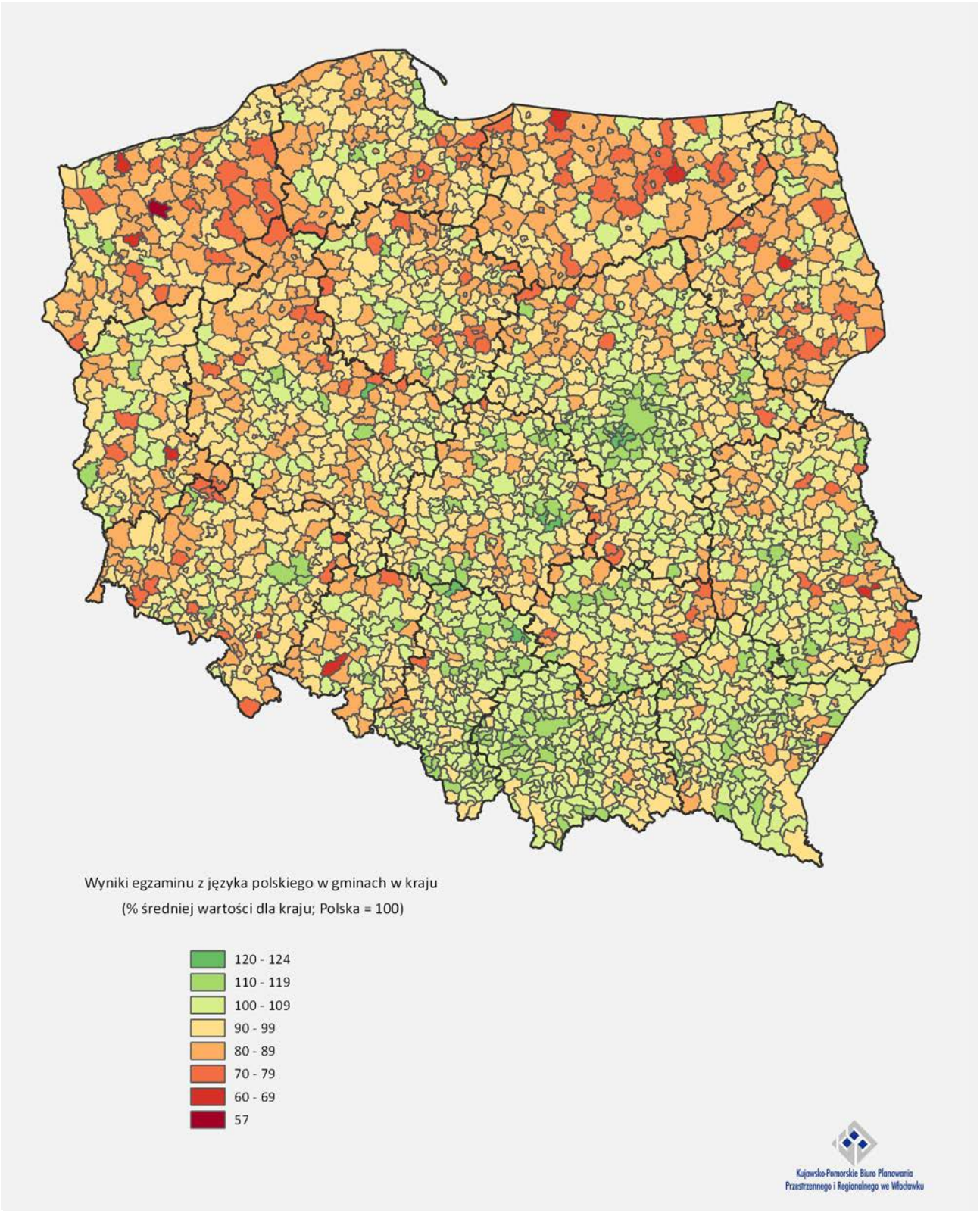
Tabela 3. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego uzyskiwane w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego i Polski

Język polski	Liczba powiatów w:		Udział powiatów (w %) w:	
% średniej wartości krajowej (Polska = 100)	Polsce	województwie kujawsko-pomorskim	Polsce	województwie kujawsko-pomorskim
79	1	0	0,3	0,0
80-84	2	0	0,5	0,0
85-89	43	4	11,3	17,4
90-94	97	10	25,5	43,5
95-99	95	7	25,0	30,4
100-104	85	1	22,4	4,4
105-109	45	1	11,8	4,4
110-114	10	0	2,6	0,0
115-117	2	0	0,5	0,0
79-99 (poniżej średniej wartości krajowej)	238	21	**62,6**	**91,3**
100-117 (równe lub powyżej średniej wartości krajowej)	142	2	**37,4**	**8,7**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

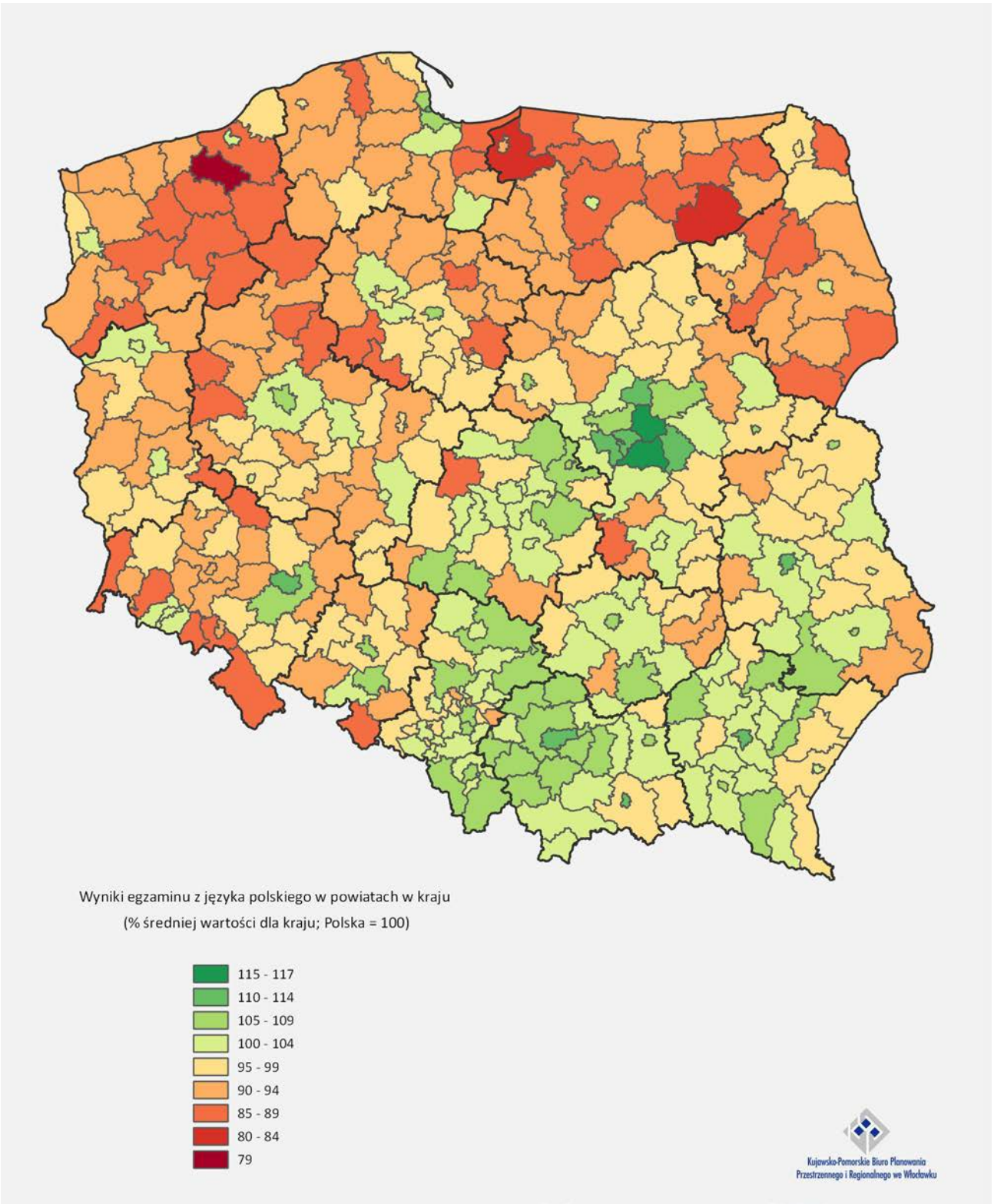
Średnie wyniki z egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w województwach cechują się znacznie mniejszym zróżnicowaniem niż w przypadku powiatów i gmin, a ich rozpiętość wynosi od 92 do 106% średniej wartości krajowej. Jedynie w 7 województwach zdający uzyskali przeciętny wynik równy bądź lepszy niż średnia wartość ogólnopolska. Wśród województw najlepsze ex aequo okazały się województwa mazowieckie oraz małopolskie, w których uczniowie uzyskali przeciętny wynik na poziomie 106% średniej wartości krajowej, natomiast dwa najsłabsze województwa – zachodniopomorskie oraz warmińsko-mazurskie charakteryzują się wynikami odpowiednio na poziomie 92 oraz 94% tej średniej. Województwo kujawsko-pomorskie z wynikiem 95% zajmuje, na równi z województwem podlaskim, 3 lokatę od końca pod względem przeciętnych rezultatów zdających. Rozkład przestrzenny wskazuje, że regiony Polski południowo-wschodniej cechują się najlepszymi wynikami w kraju.

Mapa 1. Wyniki egzaminu z języka polskiego w gminach w kraju

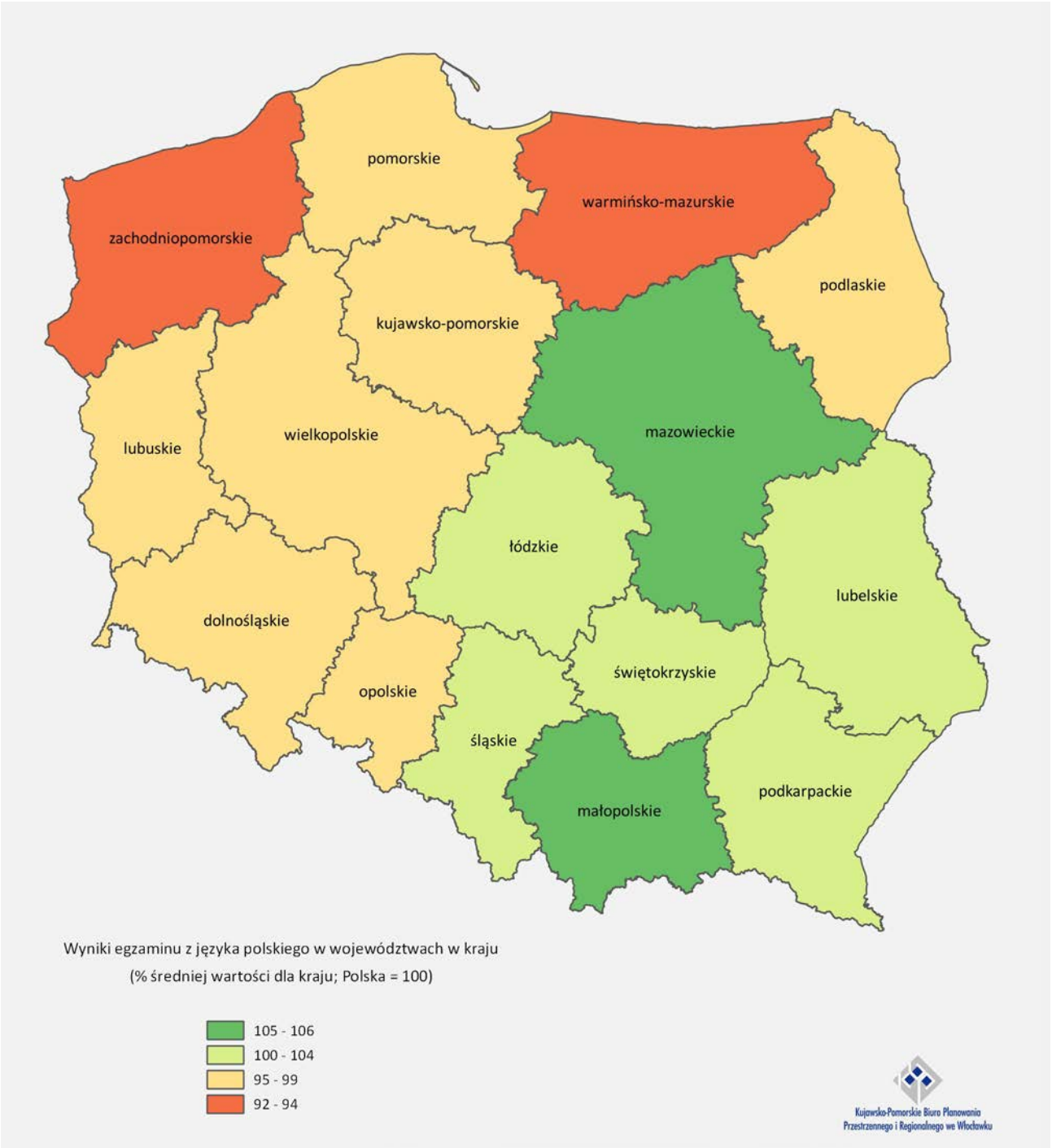
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Mapa 2. Wyniki egzaminu z języka polskiego w powiatach w kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Mapa 3. Wyniki egzaminu z języka polskiego w województwach w kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

2.2 Matematyka

Przeciętne wyniki uzyskane przez uczniów z egzaminu z matematyki w gminach charakteryzują się rozpiętością od 48 do 158% średniej wartości krajowej. Wynik równy bądź lepszy od tej średniej uzyskano w 719 gminach, co stanowi zaledwie 29,0% ogółu gmin w Polsce, przy czym jedynie w 14 gminach średnie wyniki egzaminu były równe lub wyższe niż 130% średniej wartości krajowej. Największy odsetek gmin (26,2%) zaliczono do przedziału, który obejmował gminy osiągające wyniki z egzaminu na poziomie od 80 do 89% średniej wartości krajowej, a niewiele niższy (25,2%) do przedziału od 90 do 99%. Najniższe wyniki (poniżej 60% średniej wartości krajowej) zanotowano jedynie w 29 gminach w Polsce (w tym w 1 gminie z województwa kujawsko-pomorskiego).

Rozkład przestrzenny wyników wskazuje, że najlepsze rezultaty osiągali uczniowie gmin położonych w pobliżu największych miast Polski oraz w Warszawie, Krakowie i Sopocie, a także w południowo-wschodniej części kraju. W gminach położonych w północno-zachodniej części Polski zanotowano najsłabsze wyniki.

W województwie kujawsko-pomorskim udział gmin osiągających najlepsze wyniki jest wyraźnie niższy, niż przeciętnie w Polsce, gdyż zaledwie 13,9% wszystkich osiągnęło wartości równe lub wyższe od średniej krajowej (w Polsce 29,0%), przy czym stwierdzić należy, że bardzo pozytywnie wyróżnia się gmina Osielsko z wynikiem 120% średniej wartości ogólnopolskiej. Jednocześnie wyniki poniżej 90% średniej krajowej osiągnęło 2/3 gmin z kujawsko-pomorskiego (w Polsce poniżej połowy), a wyniki najczęściej uzyskiwane w regionie (ponad 42% wszystkich gmin) mieściły się w przedziale 80-89% średniej wartości krajowej.

Tabela 4. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z matematyki uzyskiwane w gminach województwa kujawsko-pomorskiego i Polski

Matematyka	Liczba gmin w:		Udział gmin (w %) w:	
% średniej wartości krajowej (Polska = 100)	Polsce	województwie kujawsko-pomorskim	Polsce	województwie kujawsko-pomorskim
48-59	29	1	1,2	0,7
60-69	130	10	5,3	6,9
70-79	325	22	13,1	15,3
80-89	650	61	26,2	42,4
90-99	624	30	25,2	20,8
100-109	467	15	18,9	10,4
110-119	184	4	7,4	2,8
120-129	54	1	2,2	0,7
130-139	9	0	0,4	0,0
140-158	5	0	0,2	0,0
48-99 (poniżej średniej wartości krajowej)	1758	124	**71,0**	**86,1**
100-158 (równe lub powyżej średniej wartości krajowej)	719	20	**29,0**	**13,9**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

W podziale na powiaty rozpiętość wyników egzaminu z matematyki kształtuje się od 71 do 133% średniej wartości krajowej. Średnią krajową osiągnięto w 108 powiatach (stanowi to 28,4% ogółu powiatów w Polsce), przy czym w 3 miastach na prawach powiatu przeciętne wyniki zdających przekroczyły 130% wartości średniej: Kraków (133%), Sopot (131%) i Warszawa (131%). W prawie 72% powiatów wyniki egzaminu są gorsze, niż przeciętnie w Polce, przy czym jedynie w 18 powiatach zdający uzyskali przeciętny wynik poniżej 80% średniej wartości dla kraju. Najsłabszy pod względem przeciętnego wyniku uczniów okazał się powiat białogardzki (województwo zachodniopomorskie; 71% wartości średniej dla kraju) tuż za nim uplasowały się ex aequo powiaty lipnowski (województwo kujawsko-pomorskie; 73%) oraz nowodworski (województwo pomorskie; 73%).

Zróżnicowanie przestrzenne wyników obrazuje, że najlepsze wyniki uzyskano w dwóch największych miastach Polski (Warszawa, Kraków) wraz z przyległymi powiatami, a także w dużych ośrodkach miejskich (w tym w Toruniu; 116%). Najgorsze wyniki zanotowano w powiatach w północnej i zachodniej części kraju.

Sytuacja w województwie kujawsko-pomorskim jest mniej korzystana niż przeciętnie w kraju. Jedynie 3 powiaty (13% wszystkich) zanotowały wyniki powyżej średniej ogólnopolskiej i jednocześnie województwo notuje zdecydowanie większy udział powiatów zaliczonych do najsłabszych - uczniowie 47,9% wszystkich powiatów osiągnęli przeciętny wynik poniżej 85% średniej wartości krajowej, dla porównania w Polsce, tak niskie wyniki odnotowano jedynie w przypadku 20,2% powiatów.

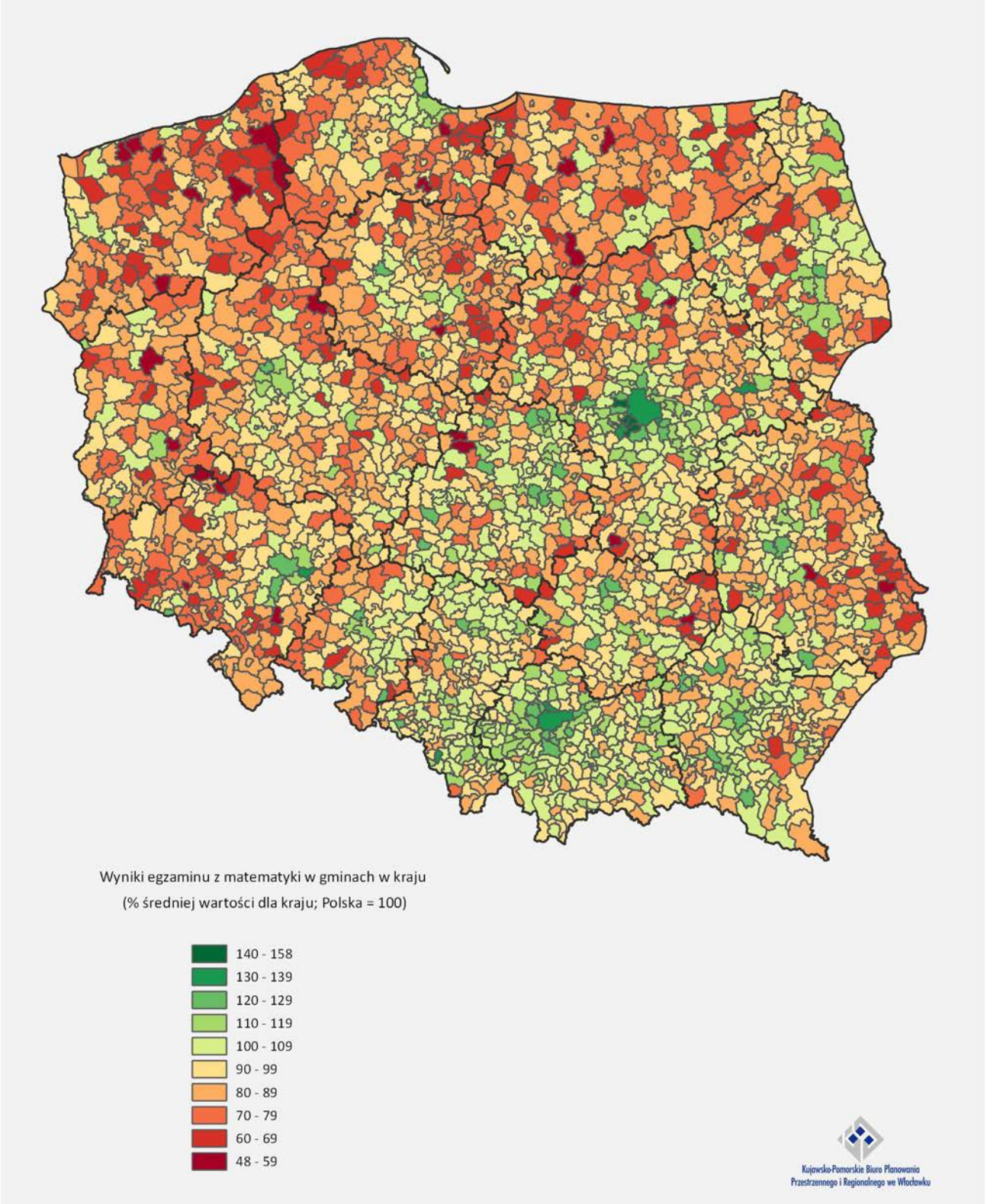
Tabela 5. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z matematyki uzyskiwane w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego i Polski

Matematyka	Liczba powiatów w:		Udział powiatów (w %) w:	
% średniej wartości krajowej (Polska = 100)	Polsce	województwie kujawsko-pomorskim	Polsce	województwie kujawsko-pomorskim
71-79	18	1	4,7	4,4
80-84	59	10	15,5	43,5
85-89	67	5	17,6	21,7
90-94	70	4	18,4	17,4
95-99	58	0	15,3	0,0
100-104	53	2	14,0	8,7
105-109	24	0	6,3	0,0
110-114	10	0	2,6	0,0
115-119	10	1	2,6	4,4
120-133	11	0	2,9	0,0
71-99 (poniżej średniej wartości krajowej)	272	20	**71,6**	**87,0**
100-133 (równe lub powyżej średniej wartości krajowej)	108	3	**28,4**	**13,0**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

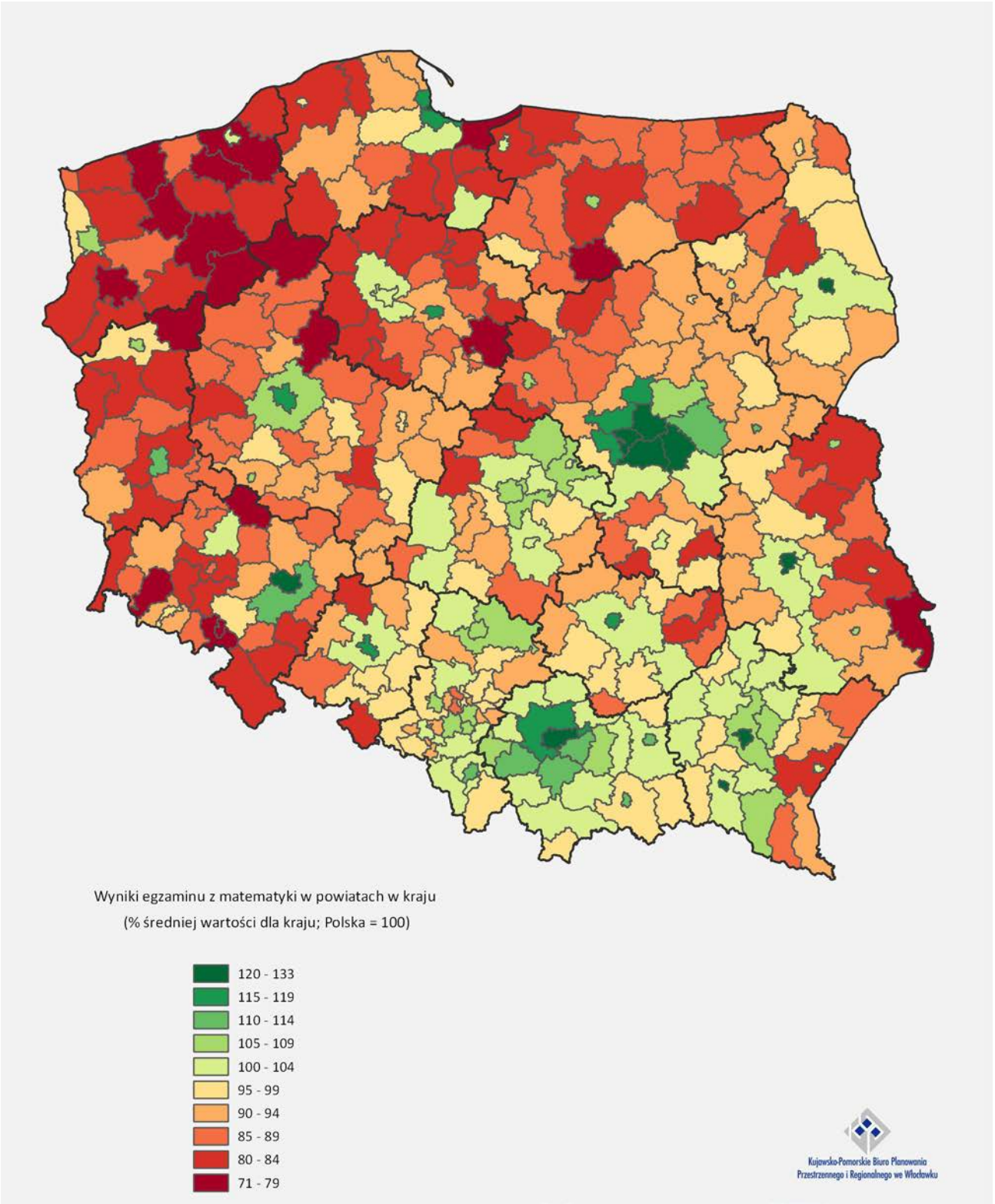
Wyniki z egzaminu z matematyki w województwach kształtują się od 89 do 111% średniej wartości krajowej. Województwa mazowieckie oraz małopolskie zajęły na równi pierwsze miejsce, osiągając 111% tej średniej. Tylko w 6 województwach uzyskano wynik co najmniej równy średniej wartości krajowej, przy czym jedynie dwa z nich przekroczyły 110%. Najsłabsze, w odniesieniu do średnich wyników uczniów, okazało się województwo zachodniopomorskie z wynikiem 89% średniej. Województwa kujawsko-pomorskie oraz lubuskie zajmują 3 pozycję od końca (93%), nieznacznie wyprzedzając województwo warmińsko-mazurskie (91%). Rozkład przestrzenny wyników wskazuje, że w województwach położonych w południowo-wschodniej części Polski zdający uzyskali wyniki korzystniejsze, niż na pozostałym obszarze kraju.

Mapa 4. Wyniki egzaminu z matematyki w gminach w kraju

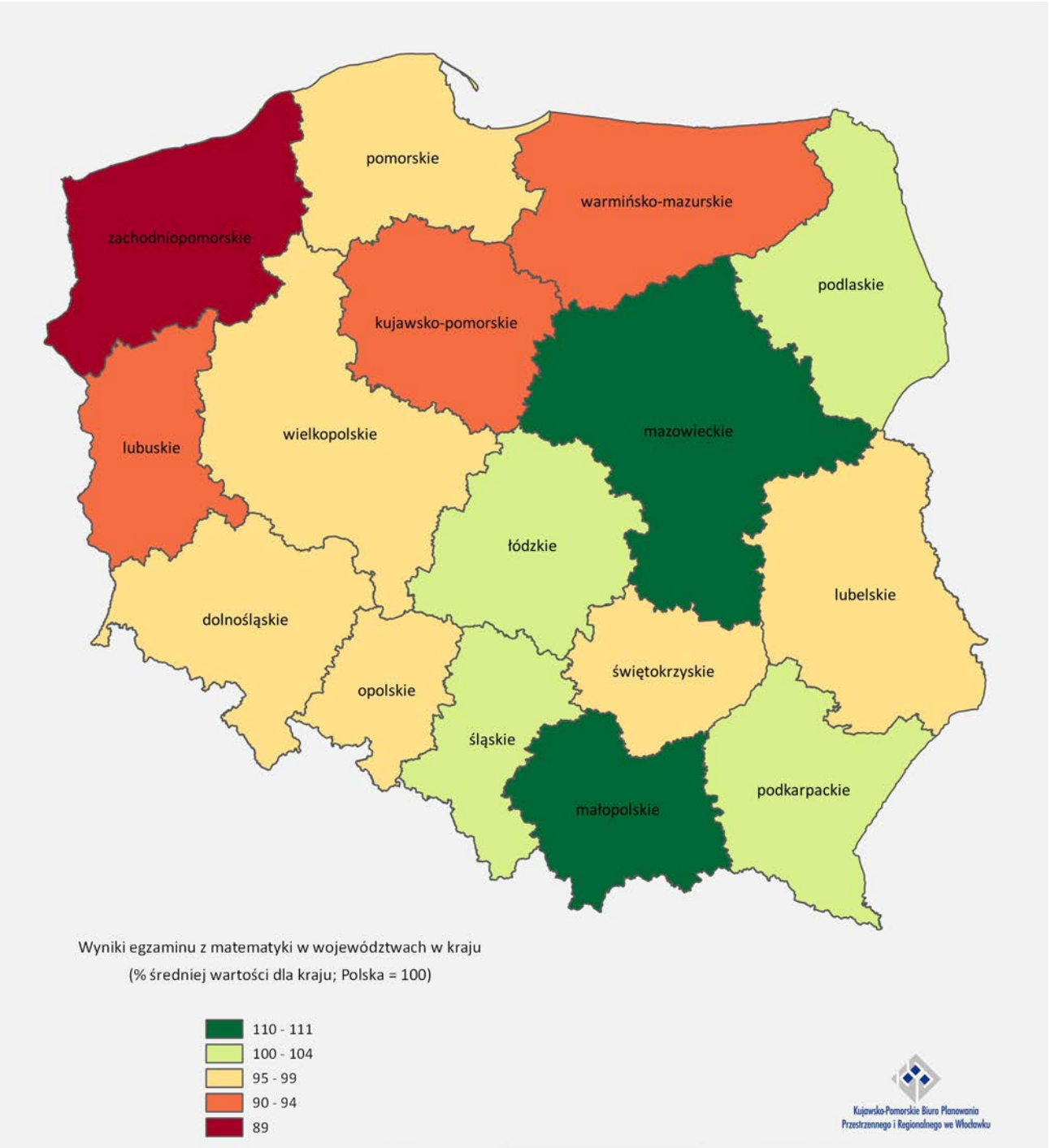
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Mapa 5. Wyniki egzaminu z matematyki w powiatach w kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Mapa 6. Wyniki egzaminu z matematyki w województwach w kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

2.3 Język angielski

Zróżnicowanie przeciętnych wyników z języka angielskiego w gminach w Polsce kształtuje się od 48 do 166% średniej wartości krajowej. Wynik równy bądź lepszy od średniej osiągnięto w 529 gminach (21,4% wszystkich), przy czym jedynie w 3 z nich uczniowie uzyskali powyżej 150% średniej. Spośród 1947 pozostałych gmin, w których uczniowie uzyskali przeciętne wyniki niższe, niż średnio w Polsce, aż w 43 nie osiągnięto nawet 60% średniej wartości krajowej (do grupy tej zalicza się 1 gmina z województwa kujawsko-pomorskiego), a w dwóch najsłabszych gminach nie przekroczono nawet 50% tej średniej.

Rozkład przestrzenny wskazuje, że gminami osiągającymi najlepsze wyniki są najczęściej duże ośrodki miejskie i gminy położone w ich sąsiedztwie, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Górnego Śląska, choć jednocześnie spora część najlepszych gmin nie wykazuje wyraźnych koncentracji terytorialnych.

W województwie kujawsko-pomorskim liczba gmin osiągających wyniki powyżej wartości średniej dla kraju jest o połowę niższa niż przeciętnie (11,1% wobec 21,4% w całym kraju), przy czym stwierdzić należy, że w skali kraju pozytywnie zaznacza się gmina Osielsko z wynikiem 129% średniej wartości krajowej. Jednocześnie wyraźnie wyższy niż przeciętnie w Polsce jest udział gmin najsłabszych, gdyż wyniki egzaminów na poziomie poniżej 80% średniej krajowej notuje się prawie w połowie gmin (w kraju poniżej 1/3).

Tabela 6. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego uzyskiwane w gminach województwa kujawsko-pomorskiego i Polski

Język angielski	Liczba gmin w:		Udział gmin (w %) w:	
% średniej wartości krajowej (Polska = 100)	Polsce	województwie kujawsko-pomorskim	Polsce	województwie kujawsko-pomorskim
b.d.[5]	1	0	0,0	0,0
48-59	43	1	1,7	0,7
60-69	238	31	9,6	21,5
70-79	457	35	18,5	24,3
80-89	640	40	25,8	27,8
90-99	569	21	23,0	14,6
100-109	357	13	14,4	9,0
110-119	125	2	5,1	1,4
120-129	31	1	1,3	0,7
130-139	7	0	0,3	0,0
140-166	9	0	0,4	0,0
48-99 (poniżej średniej wartości krajowej)	1947	128	**78,6**	**88,9**
100-166 (równe lub powyżej średniej wartości krajowej)	529	16	**21,4**	**11,1**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Wyniki egzaminów z języka angielskiego w ujęciu powiatowym zawierają się w przedziale od 69 do 132% średniej wartości krajowej. Jedynie w 100 z 380 powiatów (a więc jedynie w 26,3% wszystkich) uzyskano średnie wyniki z egzaminu na poziomie równym lub przekraczającym wartość średnią dla kraju, z czego tylko 8 powiatów uzyskało wynik równy lub wyższy niż 120%. Najlepszymi pod względem przeciętnych wyników uczniów (powyżej 130% średniej ogólnopolskiej) powiatami są Sopot (132%) oraz Warszawa (131%). Wyniku nawet 80% średniej krajowej nie uzyskano w 22 powiatach, a wyraźnie najsłabiej wypadli ósmoklasiści z powiatu lipnowskiego (województwo kujawsko-pomorskie; 69%), tracąc do następnego z kolei powiatu przysuskiego (województwo mazowieckie; 75%) aż 6 punktów procentowych.

Generalnie, najlepsze wyniki na poziomie powiatowym z języka angielskiego odnotowuje się w dużych ośrodkach miejskich (spośród powiatów z kujawsko-pomorskiego pozytywnie wyróżnia się Toruń, osiągając 115% średniej krajowej). Zauważa się również wyraźnie gorszą sytuację w północnej części kraju, w której znajduje się znacznie więcej powiatów osiągających słabsze wyniki.

[5] W gminie Bledzew (województwo lubuskie) żaden z uczniów nie zdawał egzaminu z języka angielskiego.

W województwie kujawsko-pomorskim udział powiatów osiągających wyniki powyżej średniej ogólnopolskiej jest 2-krotnie niższy, niż przeciętnie w kraju, poza tym zaznacza się niekorzystne zjawisko występowania dużego udziału powiatów osiągających wyniki słabe i bardzo słabe. Aż 10 powiatów (43,5% wszystkich) osiągnęło wyniki poniżej 85% średniej wartości krajowej (dla Polski odsetek ten wynosi 20,0%).

Tabela 7. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego uzyskiwane w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego i Polski

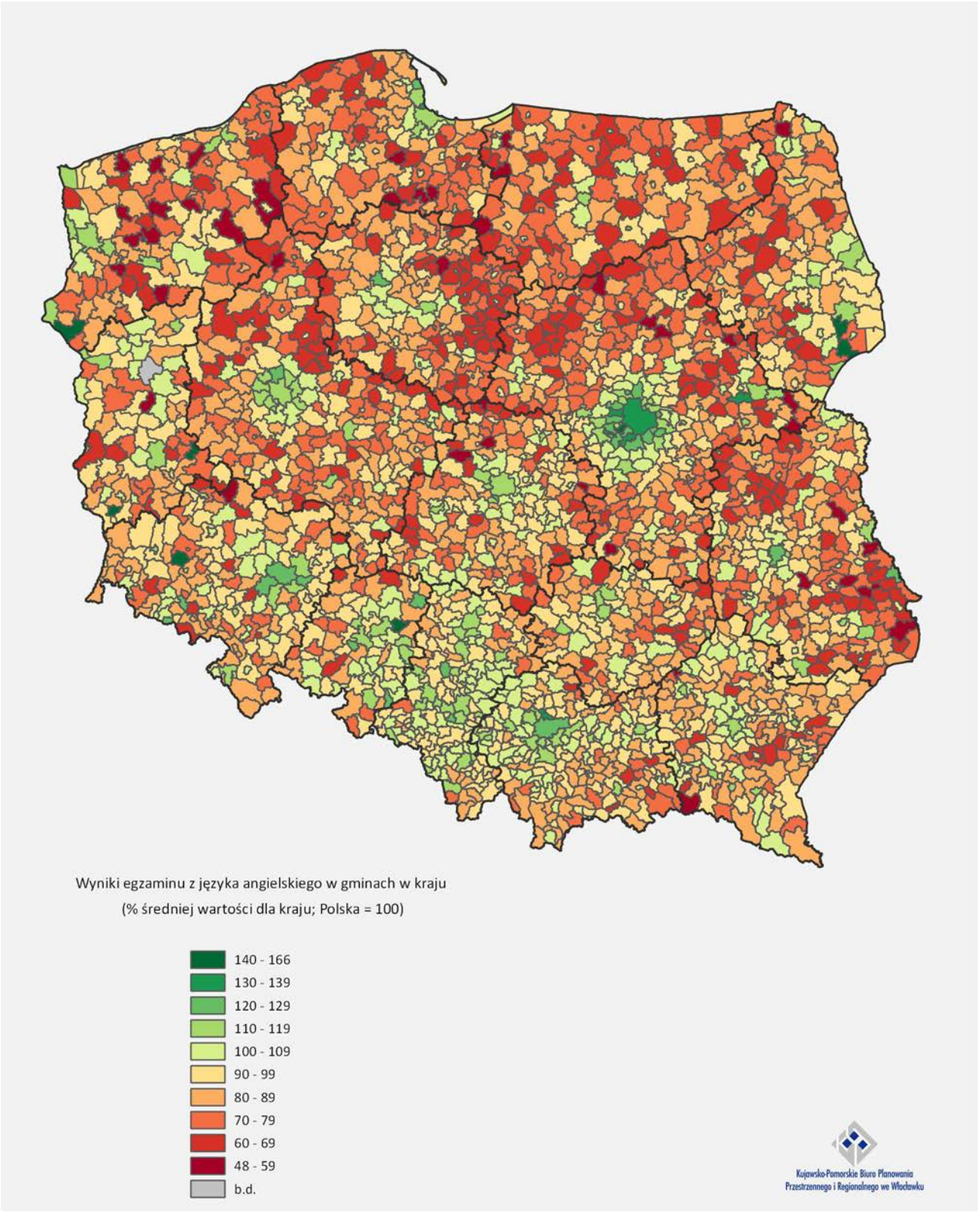
Język angielski	Liczba powiatów w:		Udział powiatów (w %) w:	
% średniej wartości krajowej (Polska = 100)	Polsce	województwie kujawsko-pomorskim	Polsce	województwie kujawsko-pomorskim
69-79	22	4	5,8	17,4
80-84	54	6	14,2	26,1
85-89	85	6	22,4	26,1
90-94	74	3	19,5	13,0
95-99	45	1	11,8	4,4
100-104	40	1	10,5	4,4
105-109	23	1	6,1	4,4
110-114	18	0	4,7	0,0
115-119	11	1	2,9	4,4
120-132	8	0	2,1	0,0
69-99 (poniżej średniej wartości krajowej)	280	20	**73,7**	**87,0**
100-132 (równe lub powyżej średniej wartości krajowej)	100	3	**26,3**	**13,0**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

W ujęciu wojewódzkim średnie rezultaty z tego egzaminu zawierają się w przedziale od 92 do 108% średniej wartości krajowej. Jedynie w 5 województwach osiągnięto co najmniej 100% tej średniej, a zdecydowanie najlepsze okazało się województwo mazowieckie (108%). Najsłabsze średnie wyniki uzyskali ósmoklasiści z województwa warmińsko-mazurskiego (osiągając zaledwie 92% wartości średniej), a tuż przed nimi uplasowali się zdający egzamin w województwie kujawsko-pomorskim (93%).

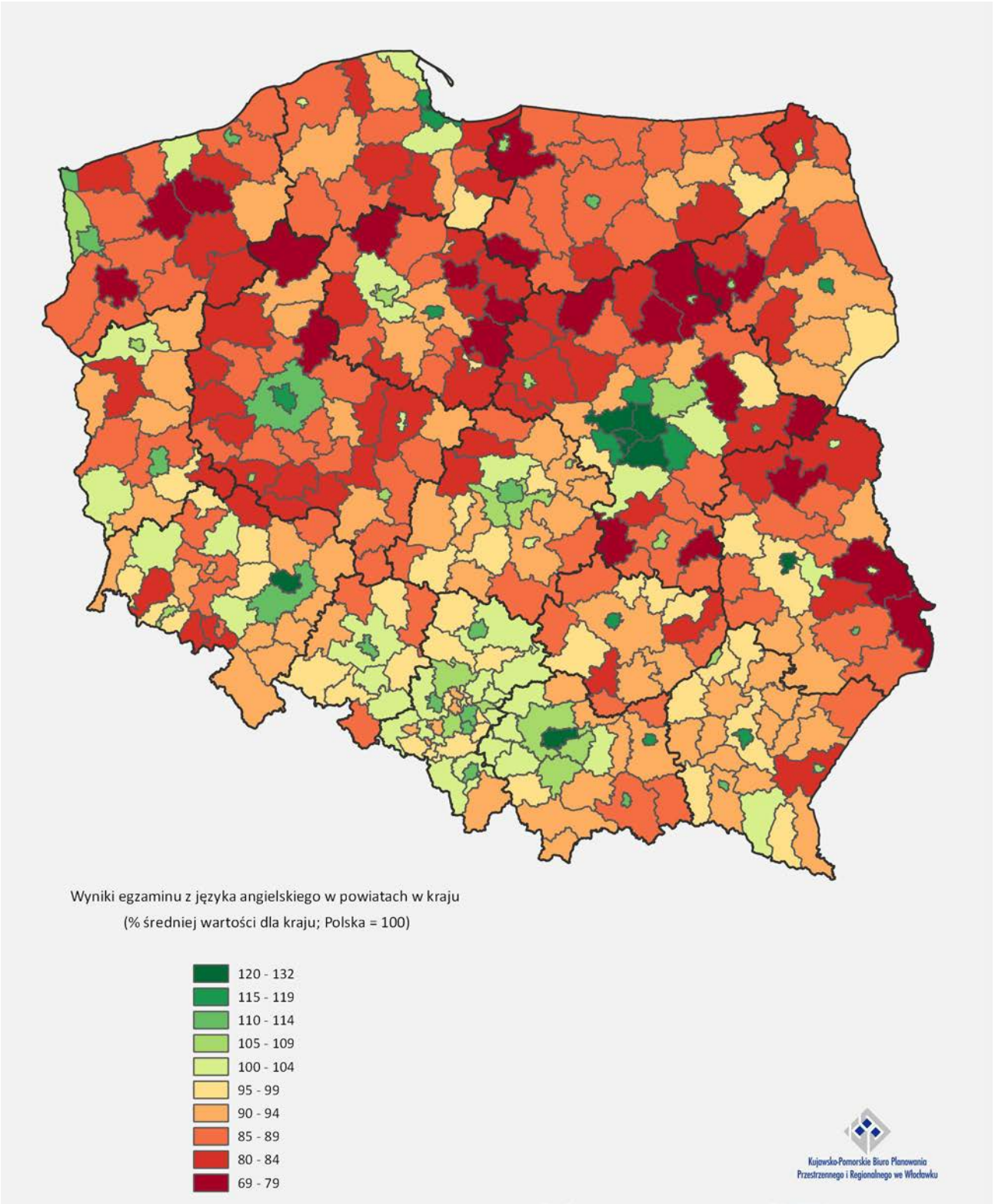
W rozkładzie przestrzennym zaznacza się wyraźna przewaga województwa mazowieckiego oraz województw południowej części Polski, w stosunku do reszty kraju.

Mapa 7. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w gminach w kraju

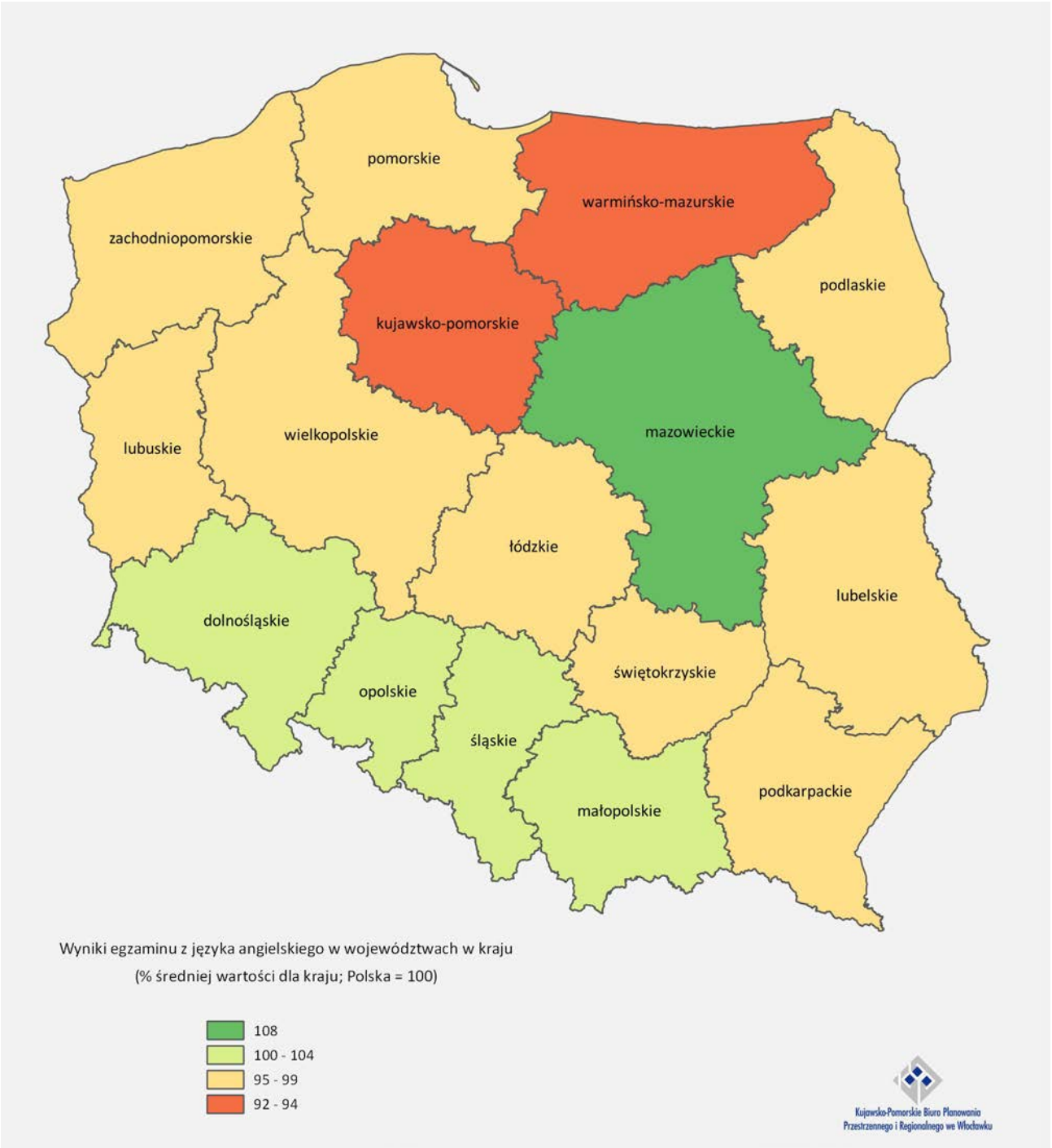
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Mapa 8. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w powiatach w kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Mapa 9. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w województwach w kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

3 Analiza wyników egzaminu ósmoklasisty osiąganych przez uczniów w województwie kujawsko-pomorskim (na poziomie gmin i powiatów) w odniesieniu do średniej wartości krajowej

3.1 Język polski

Rozpiętość przeciętnych wyników z egzaminu z języka polskiego uzyskanych przez uczniów gmin województwa kujawsko-pomorskiego zawiera się w przedziale od 75 do 116% średniej wartość krajowej. Spośród 144 gmin w województwie jedynie w 41 (co stanowi 28,5% ogółu) uzyskano wyniki z egzaminu równe bądź lepsze niż średnia wartość krajowa. Najlepszy przeciętny wynik ex aequo osiągnęli uczniowie z gminy Nieszawa oraz miejskiej Kowal (po 116% wartości średniej). W 9 gminach wyniki stanowiły poniżej 80% średniej wartości krajowej, a z nich najsłabsze przeciętne wyniki odnotowały gminy Brzozie, Dębowa Łąka oraz Wielgie (osiągając zaledwie po 75% wartości średniej). W znacznej większości gmin (65,3% ogółu) uzyskane przez uczniów średnie wyniki zawierają się w przedziale od 80 do 99% średniej wartości krajowej.

Gminy, w których uczniowie uzyskali najlepsze wyniki z egzaminu położone są generalnie w centralnej, południowo-wschodniej i północno-zachodniej części województwa, natomiast koncentracja gmin słabszych zaznacza się w północno-wschodniej i wschodniej części województwa. Gminy o najsłabszych wynikach nie wykazują koncentracji przestrzennej (występują pojedynczo w powiatach), jedynie w powiecie lipnowskim zauważyć można dwie takie gminy.

W powiatach rozpiętość uzyskiwanych przeciętnie wyników wynosi od 86 do 106% średniej wartości krajowej. Tylko w 2 powiatach w województwie zdający osiągnęli przeciętne wyniki wyższe od średniej krajowej: w Toruniu (106%) oraz powiecie bydgoskim (102%). W pozostałych 21 powiatach sytuacja jest znacznie gorsza. Najsłabsze wyniki (poniżej 90%) osiągnięto w powiatach: lipnowskim (86%), mogileńskim (87%), wąbrzeskim (89%) oraz żnińskim (89%). Najliczniejszą grupę powiatów (10 z 23, a więc 43,5% ogółu) stanowią te, w których przeciętne wyniki osiągane przez uczniów zawierają się w przedziale od 90 do 94% średniej wartości krajowej. Najlepsze wyniki uzyskali uczniowie z powiatów zlokalizowanych w centralnej oraz południowo-wschodniej części województwa.

3.2 Matematyka

Średnie wyniki egzaminu z matematyki w gminach województwa kujawsko-pomorskiego są znacznie bardziej zróżnicowane niż w przypadku języka polskiego, rezultaty zawierają się w przedziale od 53 do 120% średniej wartości krajowej. Tylko w 20 gminach (13,9% wszystkich) zdający uzyskali przeciętne wyniki lepsze bądź równe średniej wartości krajowej, przy czym korzystnie wyróżnia się gmina Osielsko, która uzyskała aż 120% średniej. Jednocześnie w 33 gminach wyniki nie przekroczyły 80% średniej wartości dla kraju. Zdecydowanie niekorzystnie wyróżnia się tu gmina Koneck, której uczniowie osiągając przeciętny wynik zaledwie 53% średniej krajowej ulokowali się na jednym z ostatnich miejsc w kraju (ex aequo 7-9 lokata od końca na 2477 gmin). Najliczniejszą grupę w województwie (42,4% ogółu) stanowią gminy, których uczniowie uzyskali przeciętny wynik na poziomie od 80 do 89% średniej wartości ogólnopolskiej.

Gminy, w których zanotowano najlepsze wyniki zlokalizowane są w centralnej części województwa, natomiast koncentracja gmin w których przeciętne wyniki uzyskane przez uczniów należą do niższych ma miejsce przede wszystkim w północno-wschodniej i południowo-wschodniej części województwa, choć zaznacza się również występowanie pojedynczych gmin o niekorzystnych wartościach w części północno-zachodniej.

Analizując sytuację w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego zauważyć można, że jedynie w 3 spośród 23 powiatów (co stanowi 13,0% ogółu) uczniowie zdający egzamin z matematyki uzyskali przeciętne wyniki nie niższe niż średnia wartość krajowa. W Toruniu zdający uzyskali przeciętnie wyraźnie najlepsze rezultaty – 116% średniej, w Bydgoszczy oraz powiecie bydgoskim, ósmoklasiści osiągnęli

przeciętne wyniki nieco wyższe niż średnia krajowa, odpowiednio 104 oraz 106% średniej. Jednocześnie aż 10 powiatów uzyskało wyniki poniżej 80% średniej krajowej, a szczególnie niekorzystna sytuacja ma miejsce w powiecie lipnowskim, którego uczniowie uzyskali przeciętny wynik na poziomie 73% średniej wartości krajowej, co sytuuje powiat na jednym z ostatnich miejsc w kraju (ex aequo 2-3 lokata od końca na 380 powiatów w Polsce). Najliczniejsza grupa powiatów w regionie (aż 43,5%) zanotowała przeciętne wyniki z egzaminu z matematyki zawierające się w przedziale od 80 do 84% średniej wartości dla kraju.

Zróżnicowanie przestrzenne wyników wskazuje, że najmniej korzystne wyniki egzaminu w porównaniu do reszty województwa (pomijając powiat lipnowski) uzyskały powiaty zlokalizowane w północnej i zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego.

3.3 Język angielski

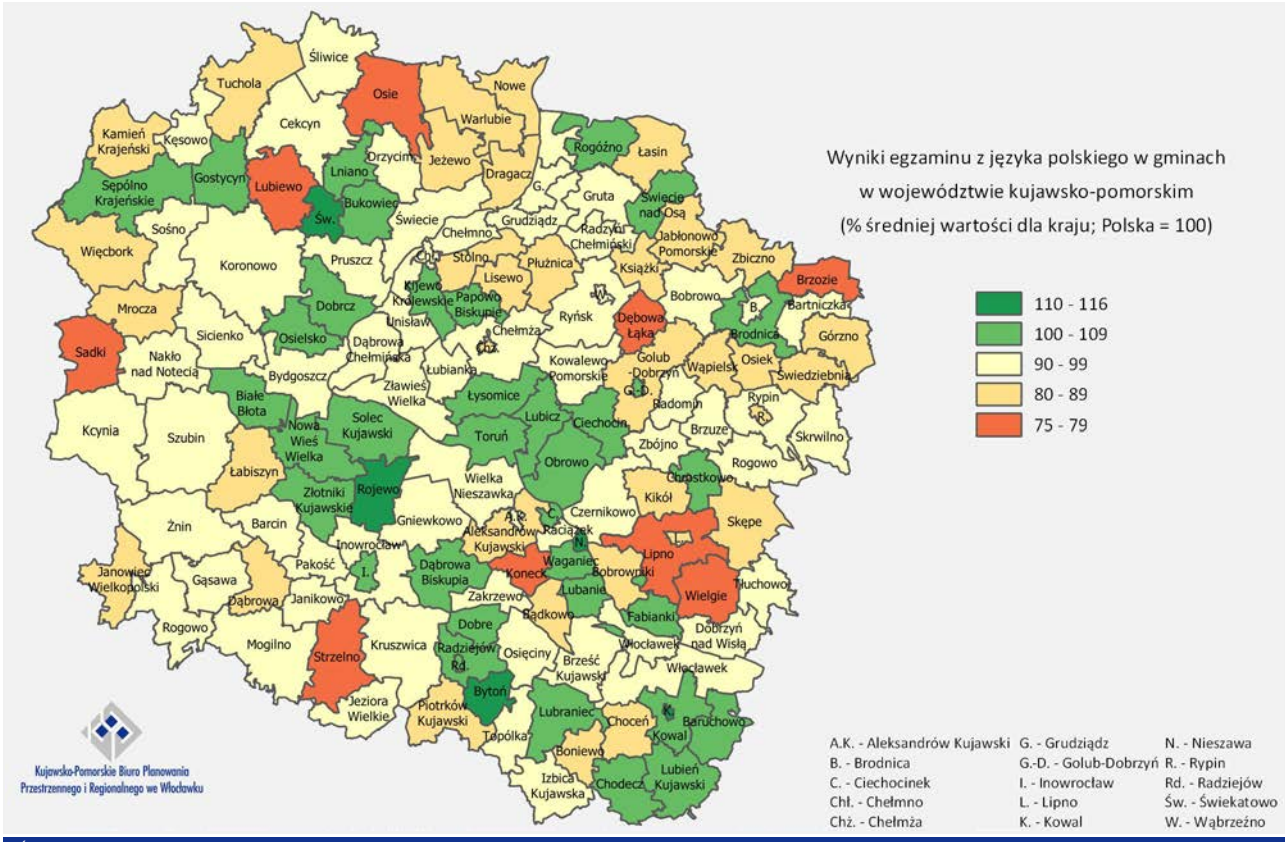
W przypadku przeciętnych wyników egzaminu z języka angielskiego ich rozpiętość na poziomie gminnym kształtuje się podobnie jak w przypadku egzaminu z matematyki, od 58 do 129% średniej wartości krajowej. Jedynie w 16 gminach zdający uzyskali przeciętne wyniki lepsze od średniej krajowej, a najlepszy rezultat zanotowano w Osielsku – 129% średniej wartości ogólnopolskiej. Wskazuje to, że tylko 11,1% ogółu gmin w województwie osiągnęło co najmniej poziom średniej wartości ogólnopolskiej. Jednocześnie, aż w 67 gminach (46,7% wszystkich) średni wynik był niższy niż 80% średniej wartości krajowej, a w najsłabszej gminie – Płużnica, wyniósł jedynie 58% średniej ogólnopolskiej. Niepokojące jest, że w powiatach lipnowskim oraz wąbrzeskim wszystkie gminy (poza miejskimi) nie osiągnęły 70% średniej wartości krajowej. Największy odsetek gmin regionu (27,8%; 40 gmin) stanowią te, w których uczniowie uzyskali przeciętne wyniki zawierające się w przedziale od 80 do 89% średniej ogólnopolskiej.

Gminy z najlepszymi średnimi wynikami egzaminu zlokalizowane są w centralnej części województwa, natomiast w części wschodniej koncentrują się gminy, w których uzyskano wyraźnie gorsze wyniki w porównaniu do pozostałej części regionu.

Analizując przeciętne wyniki osiągane w powiatach województwa stwierdzić można, że jedynie w 3 powiatach (13,0% ogółu) uczniowie napisali egzamin z języka angielskiego uzyskując przeciętnie co najmniej 100% średniej wartości krajowej. Powiaty z najlepszymi wynikami egzaminów to: Toruń (115%), Bydgoszcz (108%) oraz bydgoski (102%). Przeciętne wyniki na poziomie poniżej 80% średniej wartości krajowej osiągnęli uczniowie 4 powiatów: rypińskiego (78%), tucholskiego (76%), wąbrzeskiego (75%) i lipnowskiego (69%), ponadto w powiecie lipnowskim odnotowano najgorszy średni wynik z egzaminu z języka angielskiego wśród 380 powiatów w Polsce. Spośród wszystkich powiatów w województwie ponad połowa (56,2%) uzyskała wyniki zawierające się w przedziale od 80 do 89% średniej wartości krajowej.

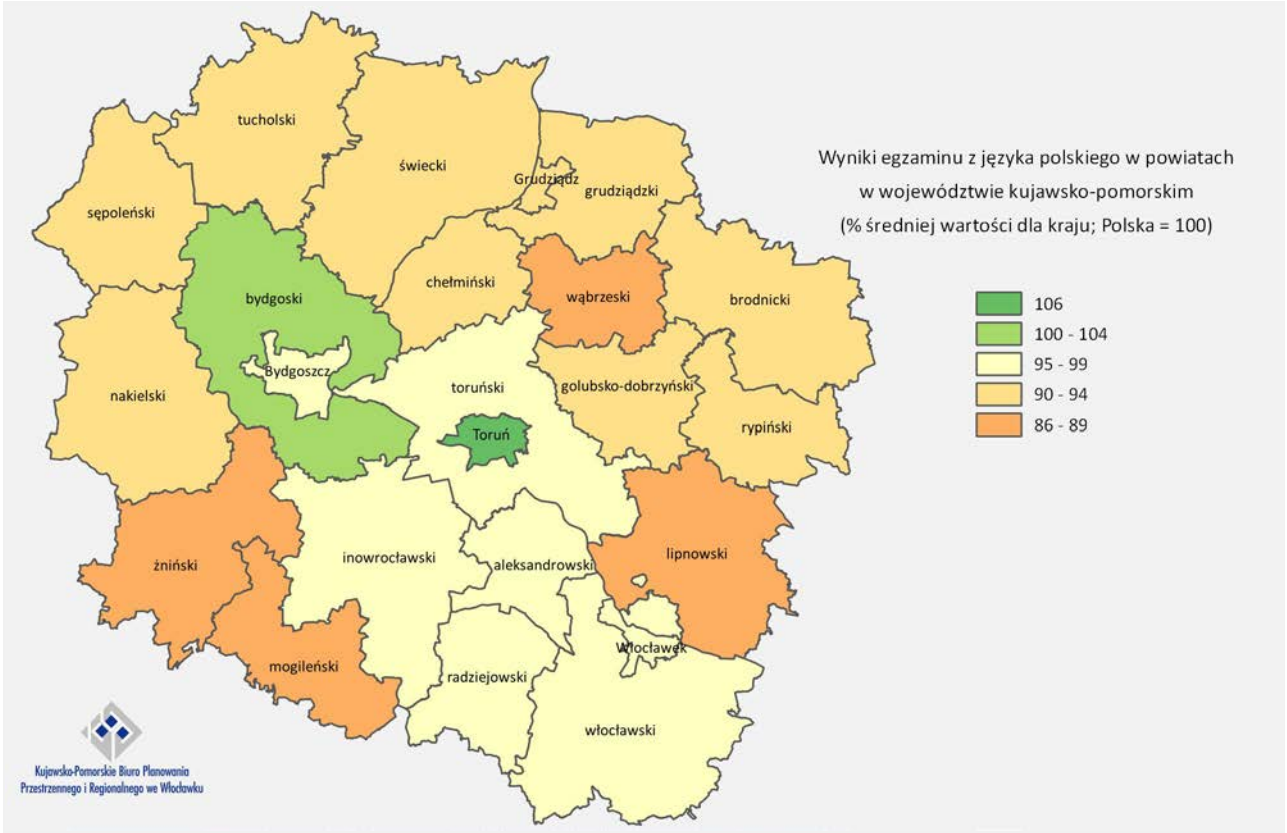
Powiaty osiągające najlepsze wyniki zlokalizowane są w centralnej części województwa, natomiast najsłabsze wyniki uzyskano w powiatach koncentrujących się we wschodniej części województwa.

Mapa 10. Wyniki egzaminu z języka polskiego w gminach w województwie kujawsko-pomorskim

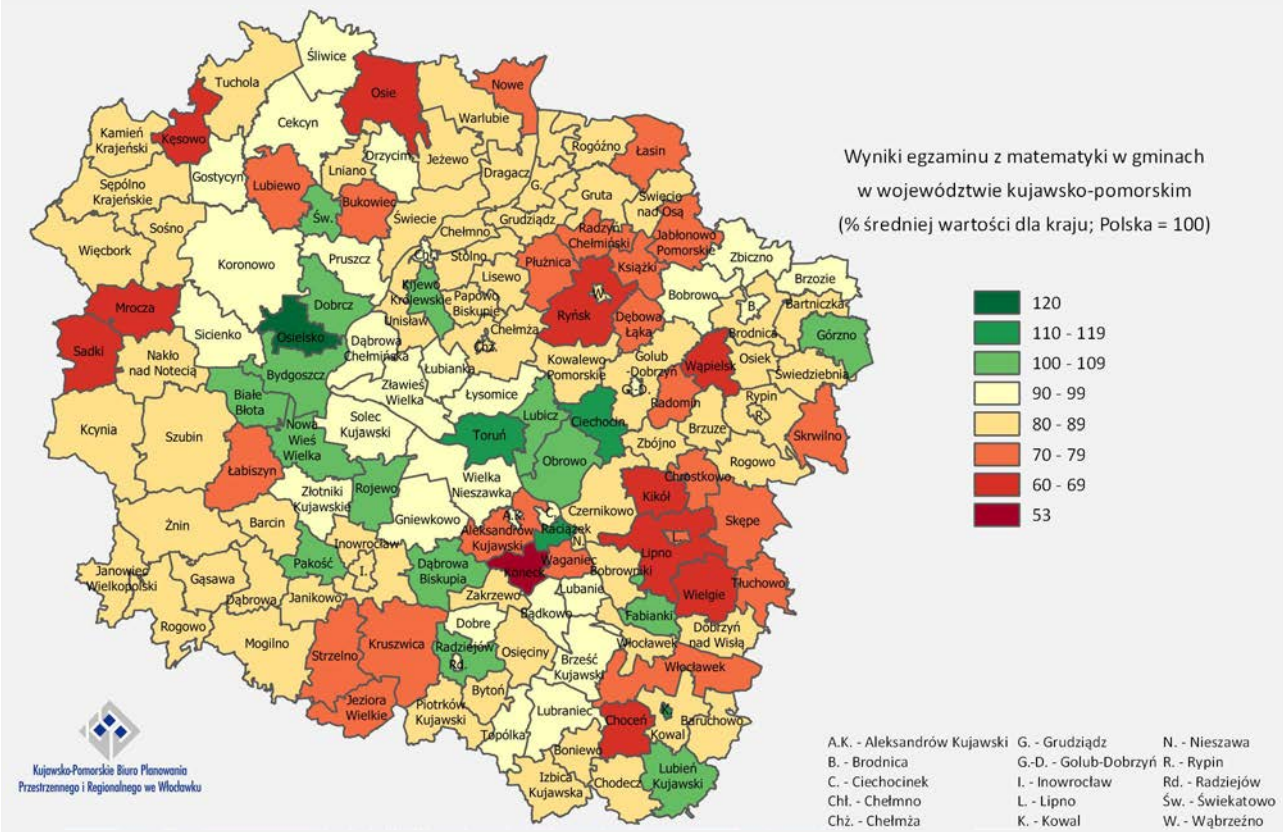
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku oraz Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Mapa 11. Wyniki egzaminu z języka polskiego w powiatach w województwie kujawsko-pomorskim

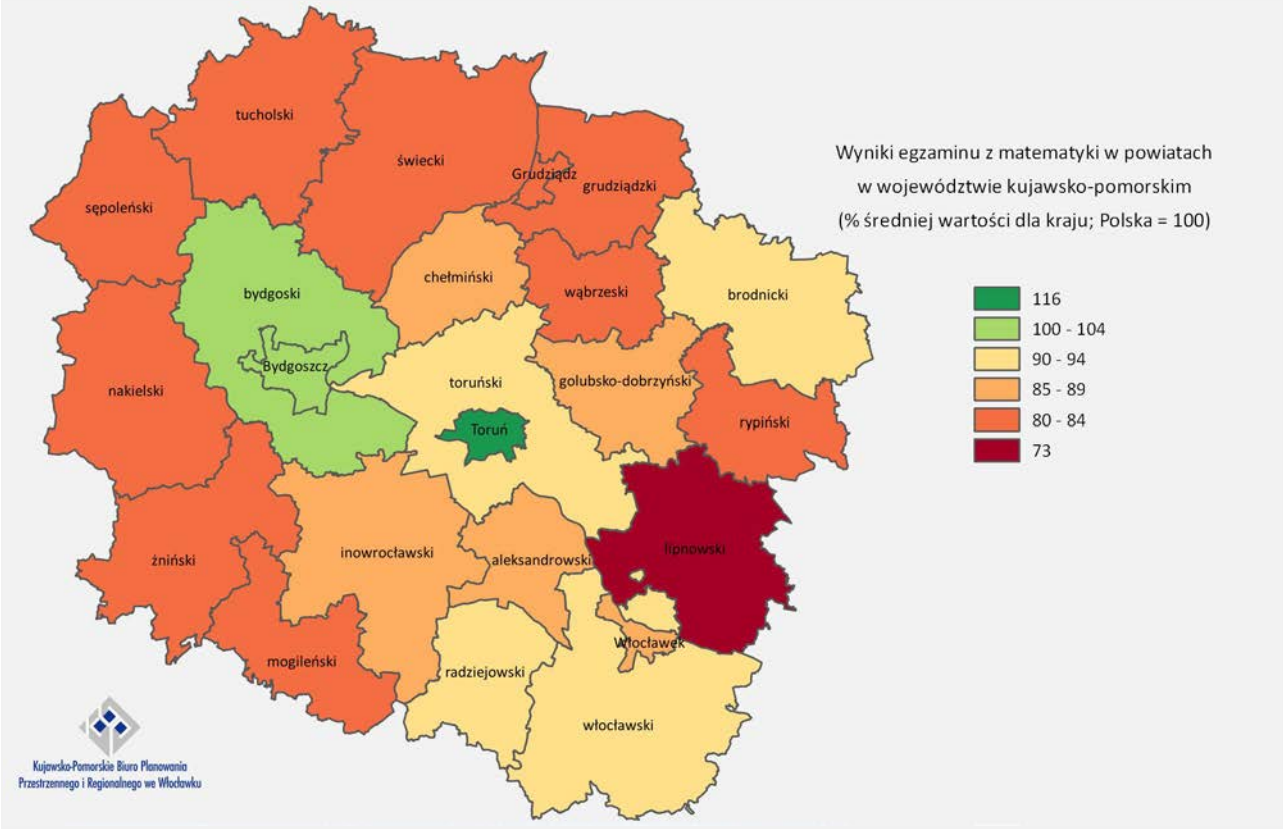
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku oraz Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Mapa 12. Wyniki egzaminu z matematyki w gminach w województwie kujawsko-pomorskim

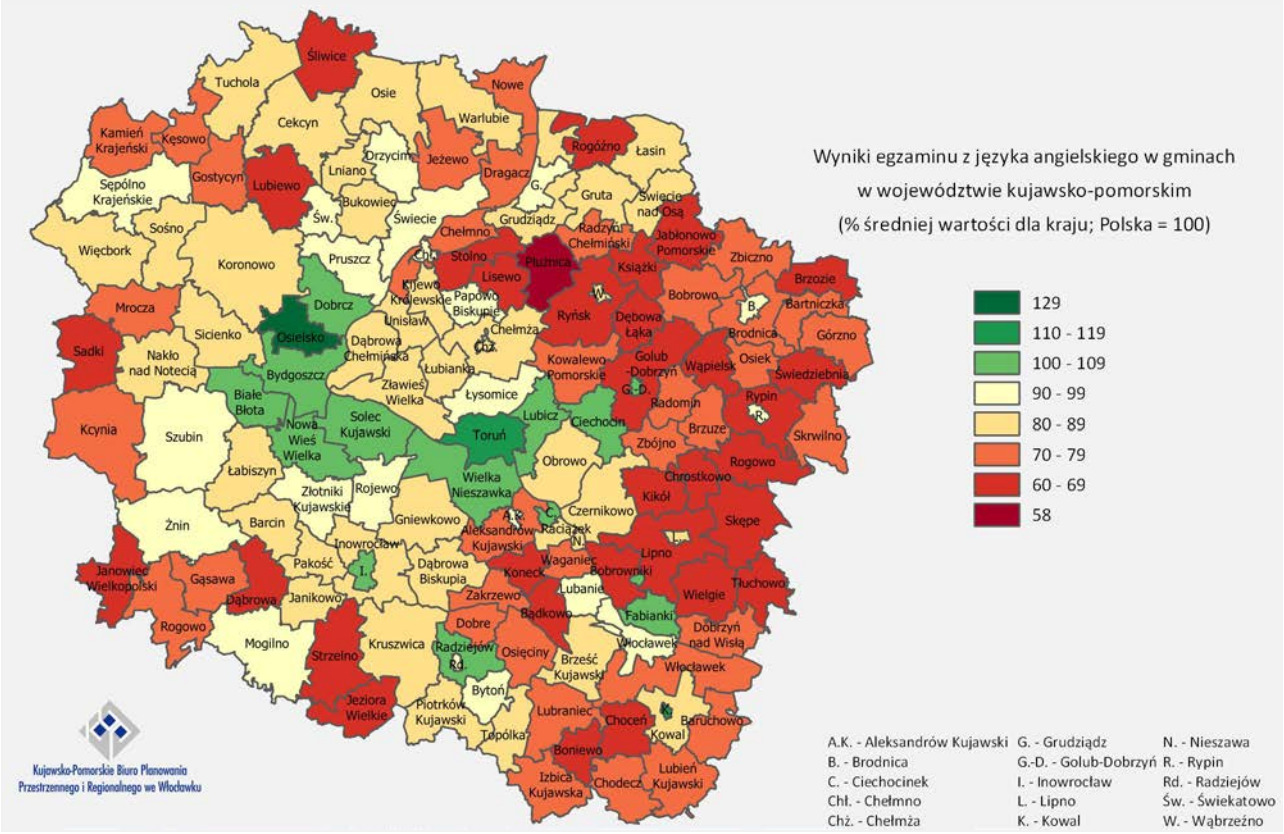
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku oraz Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Mapa 13. Wyniki egzaminu z matematyki w powiatach w województwie kujawsko-pomorskim

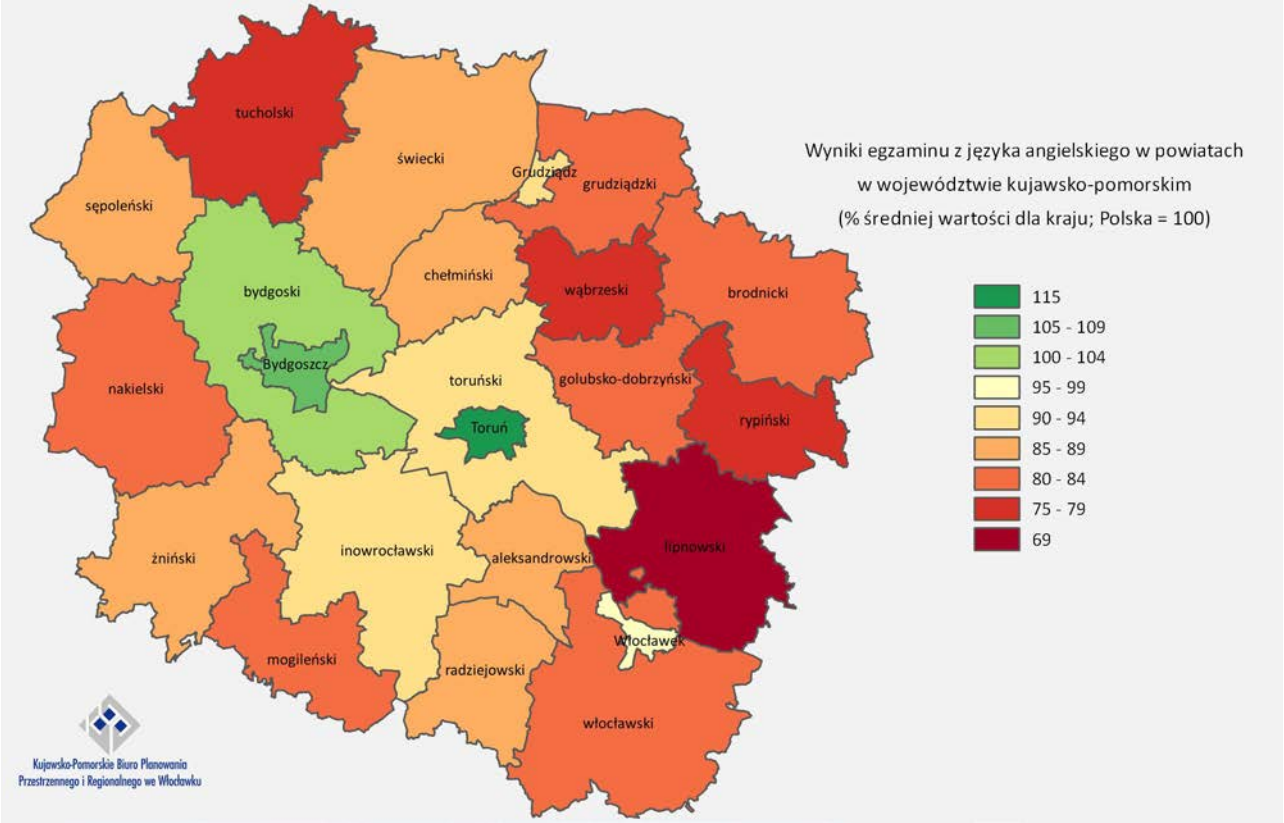
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku oraz Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Mapa 14. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w gminach w województwie kujawsko-pomorskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku oraz Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Mapa 15. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w powiatach w województwie kujawsko-pomorskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku oraz Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

4 Analiza wyników egzaminu ósmoklasisty osiąganych przez uczniów w miastach wojewódzkich w odniesieniu do średniej wartości krajowej

W niniejszym rozdziale przedstawiono analizę przeciętnych wyników egzaminów z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego (odniesionych do średniej wartości dla kraju) uzyskanych przez uczniów we wszystkich 18 miastach wojewódzkich.

Przeciętne wyniki z egzaminu z języka polskiego cechują się stosunkowo małą rozpiętością – od 98 do 117% średniej wartości krajowej. Wśród miast wojewódzkich najlepszy wynik w odniesieniu do średniej uzyskano w Warszawie (117%), natomiast najsłabszy wynik (jedyny poniżej średniej krajowej) odnotowano w Bydgoszczy (98%). Jedynie ósmoklasiści z 3 miast uzyskali przeciętne wyniki przekraczające 110% wartości średniej. Należą do nich, oprócz Warszawy, Kraków (114%) i Lublin (113%). Toruń z wartością 106% średniej krajowej ulokował się na 9 pozycji.

Przeciętne wyniki uczniów zdających egzamin z matematyki charakteryzują się stosunkowo dużą rozpiętością, wynoszą one od 104 do 133% średniej wartości krajowej. Najlepiej egzamin napisali uczniowie z Krakowa, osiągając przeciętny wynik wynoszący 133% średniej, tuż za nimi uplasowali się uczniowie z Warszawy z wynikiem 131% średniej. Miasta te osiągnęły wyniki zdecydowanie wyższe, niż Rzeszów i Wrocław zajmujące ex aequo kolejne pozycje z wynikiem 124% ogólnopolskiej średniej. Toruń zajął wraz z Opolem 10 pozycję (z wynikiem 116% średniej), natomiast w 3 najsłabszych miastach (Bydgoszcz, Gorzów Wielkopolski i Szczecin) uczniowie uzyskali przeciętnie wynik na poziomie 104% średniej wartości krajowej.

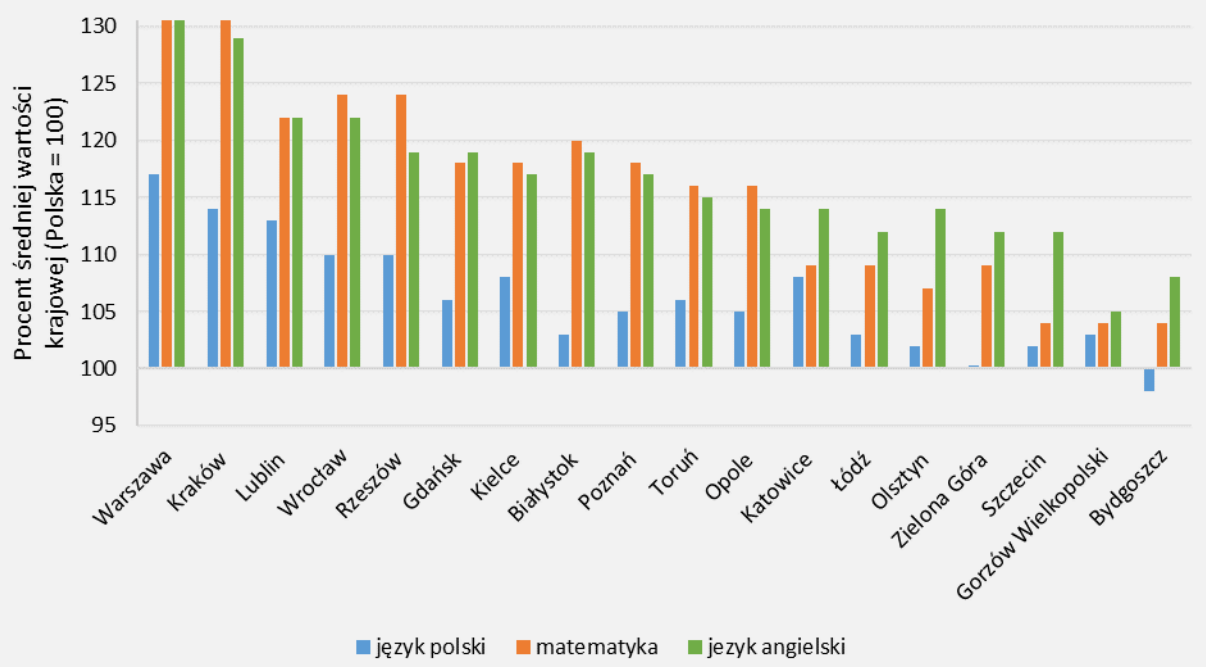
Przeciętne wyniki egzaminu z języka angielskiego cechują się podobną, jak w przypadku egzaminu z matematyki, rozpiętością, zdający we wszystkich 18 miastach uzyskali średni wynik od 105 do 131% średniej wartości krajowej. Najwyższe wyniki również odnotowano w Warszawie i Krakowie (odpowiednio 131 i 129% średniej) i podobnie jak w przypadku egzaminu z matematyki, miasta te deklasują pozostałe. Toruń osiągając wynik na poziomie 115% średniej ulokował się na 10 pozycji, natomiast przeciętny wynik uzyskany przez zdających w Bydgoszczy należy do niższych (108% średniej), co sytuuje Bydgoszcz na przedostatniej pozycji, przed Gorzowem Wielkopolskim (105%). Bydgoszcz i Gorzów Wielkopolski są jedynymi ośrodkami wojewódzkimi, które nie osiągnęły progu 110% średniej wartości dla Polski.

Tabela 8. Wyniki egzaminów ósmoklasisty uzyskiwane w miastach wojewódzkich w kraju

Procent średniej wartości krajowej z egzaminów					
Miasto	Język polski	Miasto	Matematyka	Miasto	Język angielski
Warszawa	117	Kraków	133	Warszawa	131
Kraków	114	Warszawa	131	Kraków	129
Lublin	113	Rzeszów	124	Lublin	122
Rzeszów	110	Wrocław	124	Wrocław	122
Wrocław	110	Lublin	122	Białystok	119
Katowice	108	Białystok	120	Gdańsk	119
Kielce	108	Gdańsk	118	Rzeszów	119
Gdańsk	106	Kielce	118	Kielce	117
Toruń	**106**	Poznań	118	Poznań	117
Opole	105	Opole	116	**Toruń**	**115**
Poznań	105	**Toruń**	**116**	Katowice	114
Białystok	103	Katowice	109	Olsztyn	114
Gorzów Wielkopolski	103	Łódź	109	Opole	114
Łódź	103	Zielona Góra	109	Łódź	112
Olsztyn	102	Olsztyn	107	Szczecin	112
Szczecin	102	**Bydgoszcz**	**104**	Zielona Góra	112
Zielona Góra	100	Gorzów Wielkopolski	104	**Bydgoszcz**	**108**
Bydgoszcz	**98**	Szczecin	104	Gorzów Wielkopolski	105

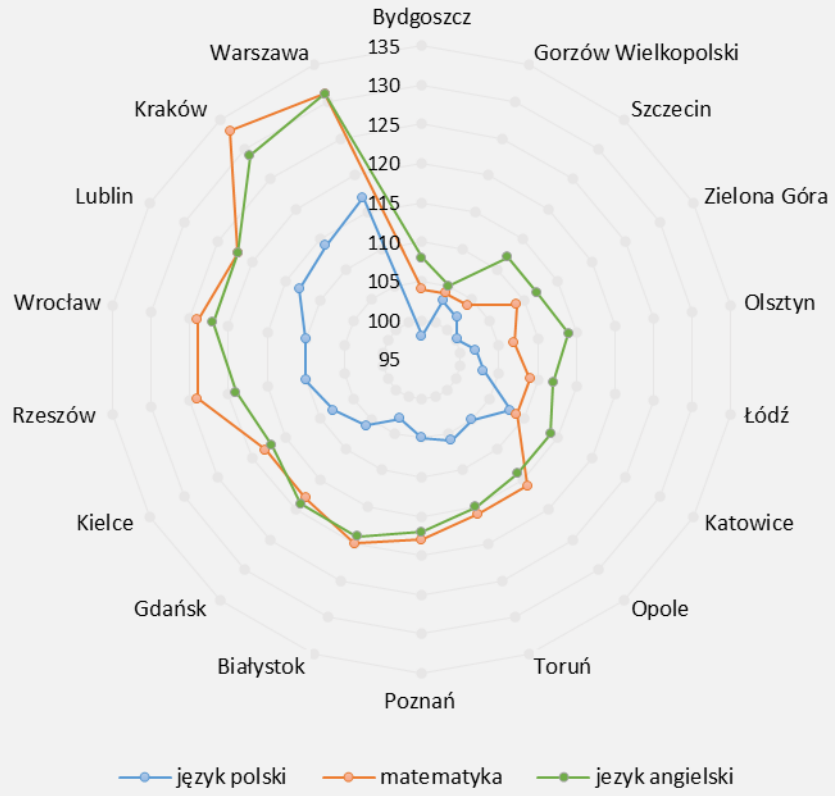
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Wykres 1. Wyniki egzaminów odniesione do średniej wartości krajowej uzyskane przez uczniów miast wojewódzkich (1)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Wykres 2. Wyniki egzaminów odniesione do średniej wartości krajowej uzyskane przez uczniów miast wojewódzkich (2)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Część 2

5 Analiza wyników egzaminu ósmoklasisty osiąganych przez uczniów w Polsce (na poziomie gmin, powiatów i województw) w odniesieniu do średniej wartości wojewódzkiej dla kujawsko-pomorskiego

5.1 Język polski

Rozpiętość wartości przeciętnego wyniku egzaminu z języka polskiego uzyskanego przez uczniów we wszystkich gminach w Polsce zawiera się w przedziale od 60 do 130% średniej wartości uzyskanej w województwie kujawsko-pomorskim (wynik dla kujawsko-pomorskiego = 100%). Spośród ogółu gmin (2477), w ponad połowie (1443; **58,3%**) osiągnięto wyniki korzystniejsze, niż przeciętnie w regionie, a w 58 z nich uzyskano co najmniej 120% średniej. Wśród gmin, które przekroczyły tą średnią zdecydowana większość (955 z 1443 – 66,2%) osiągnęła wyniki z przedziału od 100 do 109%. Z kolei uczniowie w 1034 gminach w kraju (**41,7%** ogółu) nie przekroczyli 100% średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego, z czego w 47 gminach nawet 80% tej średniej. Największa liczba gmin (738, a więc 71,4%), w których uzyskano wyniki poniżej średniej zaliczona została do przedziału od 90 do 99% średniej wartości dla kujawsko-pomorskiego.

Analiza zróżnicowania przestrzennego wyników z tego egzaminu wskazuje, że egzamin zdecydowanie gorzej od średniej wartości dla kujawsko-pomorskiego napisali uczniowie z gmin znajdujących się przede wszystkim w północnej oraz zachodniej części Polski.

Analizując wyniki gmin w poszczególnych województwach można stwierdzić, że pod względem udziału gmin, w których uczniowie napisali egzamin na poziomie wyższym, niż w kujawsko-pomorskim zdecydowanie dominuje małopolskie, w którym aż w 92,9% gmin przeciętny wynik jest wyższy lub równy średniej dla kujawsko-pomorskiego. Niewiele mniejszym udziałem (88,0% gmin) charakteryzuje się śląskie, a na trzeciej pozycji ulokowało się podkarpackie (80,0%). Dla porównania, w województwie kujawsko-pomorskim wartość średnią osiągnęło lub przekroczyło zaledwie 47,2% wszystkich gmin (11 lokata wśród województw). Najsłabiej pod tym względem wypadło województwo warmińsko-mazurskie, w którym nieznacznie ponad 80% gmin zanotowało wyniki poniżej średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego.

Rozpatrując wyniki egzaminu w podziale na powiaty, przeciętne rezultaty uczniów wahają się od 83 do 123% średniej wartości wojewódzkiej dla kujawsko-pomorskiego. Równe lub lepsze wyniki uzyskały 232 powiaty (**61,1%** wszystkich), a 5 spośród nich osiągnęło co najmniej 120% średniej (najlepsze rezultaty uzyskali ósmoklasiści z Warszawy). Spośród powiatów o wartościach korzystniejszych od średniej zdecydowanie dominują te, których wyniki mieszczą się w przedziałach od 100 do 104% (90 powiatów) oraz od 105 do 109% (85 powiatów) wartości średniej. Natomiast 148 powiatów (**38,9%** ogółu) sklasyfikowano jako te, które uzyskały wyniki gorsze niż przeciętnie w województwie kujawsko-pomorskim. Jedynie 5 powiatów w kraju (3,4%), ze słabszym wynikiem niż średnia wartość dla kujawsko-pomorskiego, nie osiągnęło nawet 90% tej średniej. Wyraźnie najsłabszy w tym zestawieniu okazał się powiat białogardzki (województwo zachodniopomorskie), w którym uczniowie uzyskali przeciętnie 83% wartości dla kujawsko-pomorskiego.

Analiza zróżnicowania przestrzennego przeciętnych wyników w powiatach wskazuje, że rozkład ich w przestrzeni Polski jest podobny jak w przypadku gmin – powiaty osiągające najsłabsze wyniki koncentrują się w północnej oraz zachodniej części kraju.

Pod względem udziału powiatów, w których uczniowie uzyskali przeciętnie co najmniej średnią wartość dla kujawsko-pomorskiego, zdecydowanie wyróżniają się województwa małopolskie i podkarpackie, w których we wszystkich powiatach napisano egzamin na poziomie wyższym, niż przeciętnie w kujawsko-pomorskim. Bardzo korzystnie wyróżnia się również województwo śląskie, w którym udział tych powiatów wyniósł 91,7%, w dalszej kolejności łódzkie (87,5%) i lubelskie (83,3% powiatów). Zdecydowanie negatywnie wyróżnia się województwo warmińsko-mazurskie, w którym zaledwie 1 powiat (4,8% ogółu) uzyskał wynik lepszy niż średnia. W kujawsko-pomorskim wartość średnią przekroczyło 39,1% powiatów (12 lokata wśród województw).

Tabela 9. Gminy w województwach uzyskujące wyniki z egzaminu z języka polskiego równe lub powyżej oraz poniżej średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego

Język polski		Gminy osiągające wartości równe lub powyżej średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego		Gminy osiągające wartości poniżej średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego	
Województwo	Liczba gmin w województwie	Liczba gmin	% ogółu	Liczba gmin	% ogółu
dolnośląskie	169	67	39,6	102	60,4
kujawsko-pomorskie	**144**	**68**	**47,2**	**76**	**52,8**
lubelskie	213	134	62,9	79	37,1
lubuskie	82	43	52,4	39	47,6
łódzkie	177	117	66,1	60	33,9
małopolskie	182	169	92,9	13	7,1
mazowieckie	314	207	65,9	107	34,1
opolskie	71	38	53,5	33	46,5
podkarpackie	160	128	80,0	32	20,0
podlaskie	118	41	34,7	77	65,3
pomorskie	123	50	40,7	73	59,3
śląskie	167	147	88,0	20	12,0
świętokrzyskie	102	71	69,6	31	30,4
warmińsko-mazurskie	116	23	19,8	93	80,2
wielkopolskie	226	107	47,3	119	52,7
zachodniopomorskie	113	33	29,2	80	70,8
Łącznie w kraju	**2477**	**1443**	**58,3**	**1034**	**41,7**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

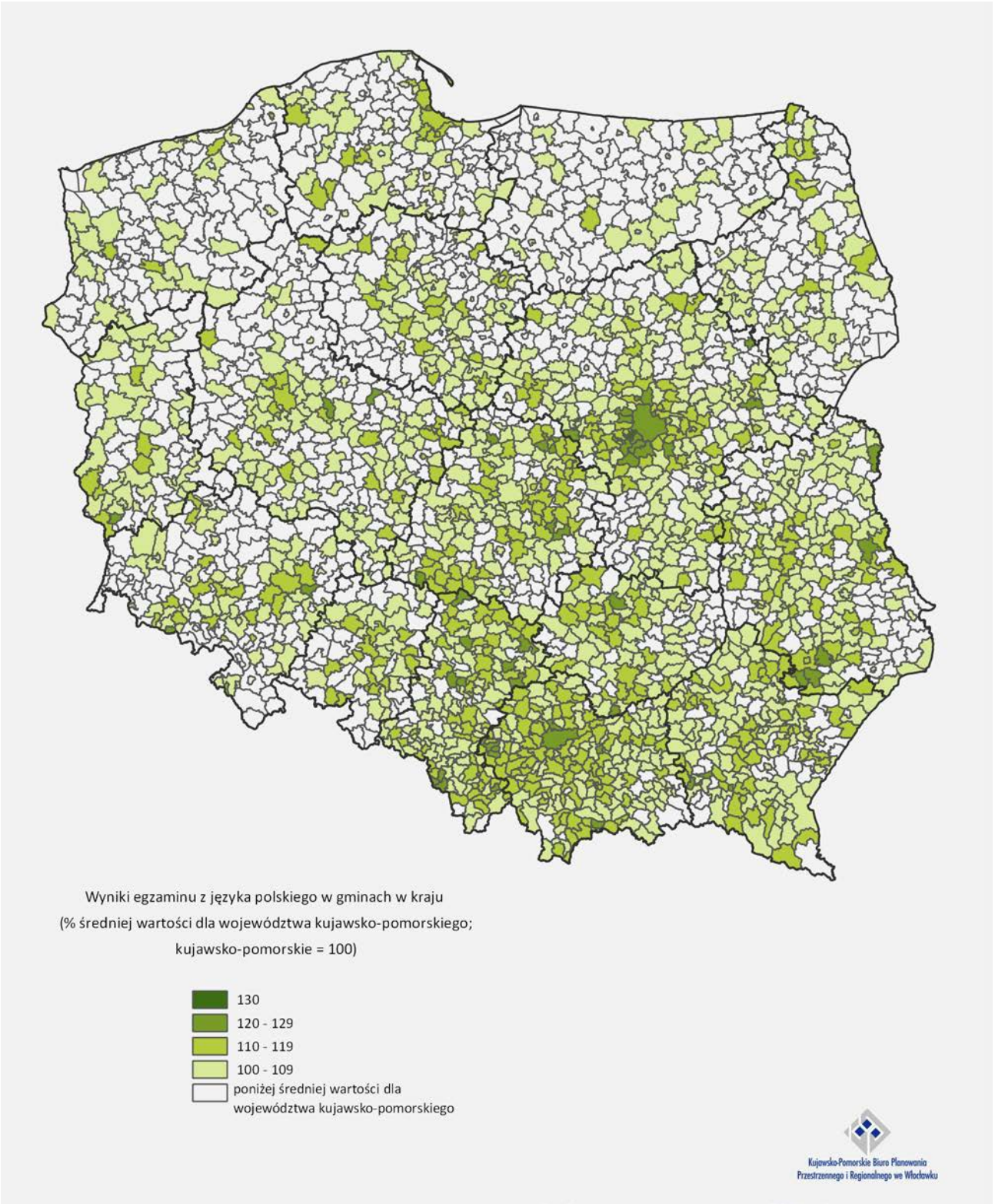
Tabela 10. Powiaty w województwach uzyskujące wyniki z egzaminu z języka polskiego równe lub powyżej oraz poniżej średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego

Język polski		Powiaty osiągające wartości równe lub powyżej średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego		Powiaty osiągające wartości poniżej średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego	
Województwo	Liczba powiatów w województwie	Liczba powiatów	% ogółu	Liczba powiatów	% ogółu
dolnośląskie	30	10	33,3	20	66,7
kujawsko-pomorskie	**23**	**9**	**39,1**	**14**	**60,9**
lubelskie	24	20	83,3	4	16,7
lubuskie	14	6	42,9	8	57,1
łódzkie	24	21	87,5	3	12,5
małopolskie	22	22	100,0	0	0,0
mazowieckie	42	32	76,2	10	23,8
opolskie	12	7	58,3	5	41,7
podkarpackie	25	25	100,0	0	0,0
podlaskie	17	6	35,3	11	64,7
pomorskie	20	8	40,0	12	60,0
śląskie	36	33	91,7	3	8,3
świętokrzyskie	14	11	78,6	3	21,4
warmińsko-mazurskie	21	1	4,8	20	95,2
wielkopolskie	35	17	48,6	18	51,4
zachodniopomorskie	21	4	19,0	17	81,0
Łącznie w kraju	**380**	**232**	**61,1**	**148**	**38,9**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

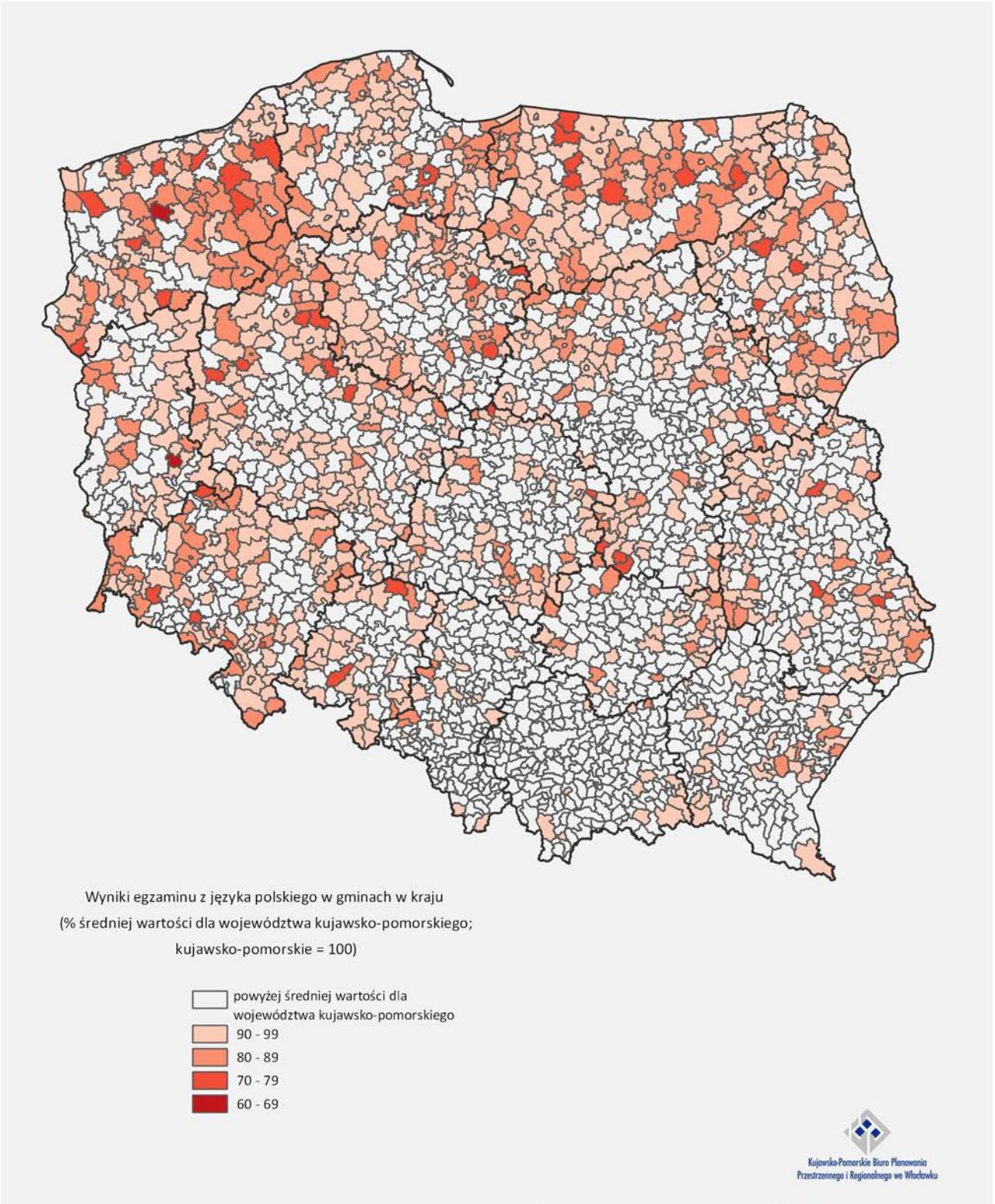
Biorąc pod uwagę średnie wartości wyników egzaminu w województwach, ich zakres mieści się w przedziale od 97 do 112% średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego, a jedynie w dwóch z nich uczniowie nie uzyskali tej średniej: w warmińsko-mazurskim (97% wartości średniej) oraz w zachodniopomorskim (98%). Najlepsze wyniki ósmoklasiści uzyskali w województwach mazowieckim oraz małopolskim (oba po 112%), a uczniowie z województwa podlaskiego uzyskali średnio taki sam wynik jak w kujawsko-pomorskim. W przestrzeni Polski wyraźnie wyróżniają się województwa z południowo-wschodniej i wschodniej części kraju, w których notuje się zdecydowanie lepsze wyniki.

Mapa 16. Wyniki egzaminu z języka polskiego w gminach w kraju

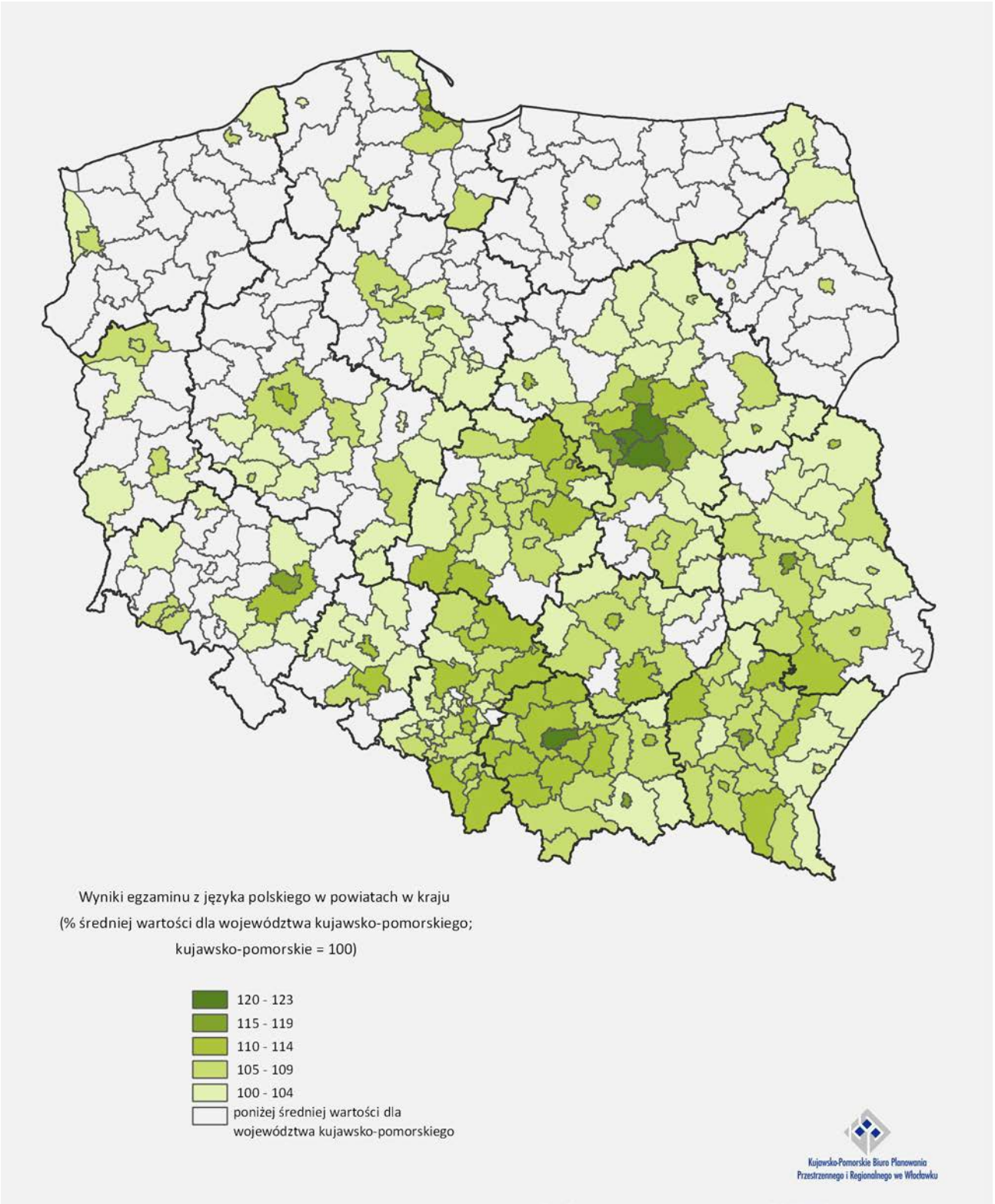
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

Mapa 17. Wyniki egzaminu z języka polskiego w gminach w kraju

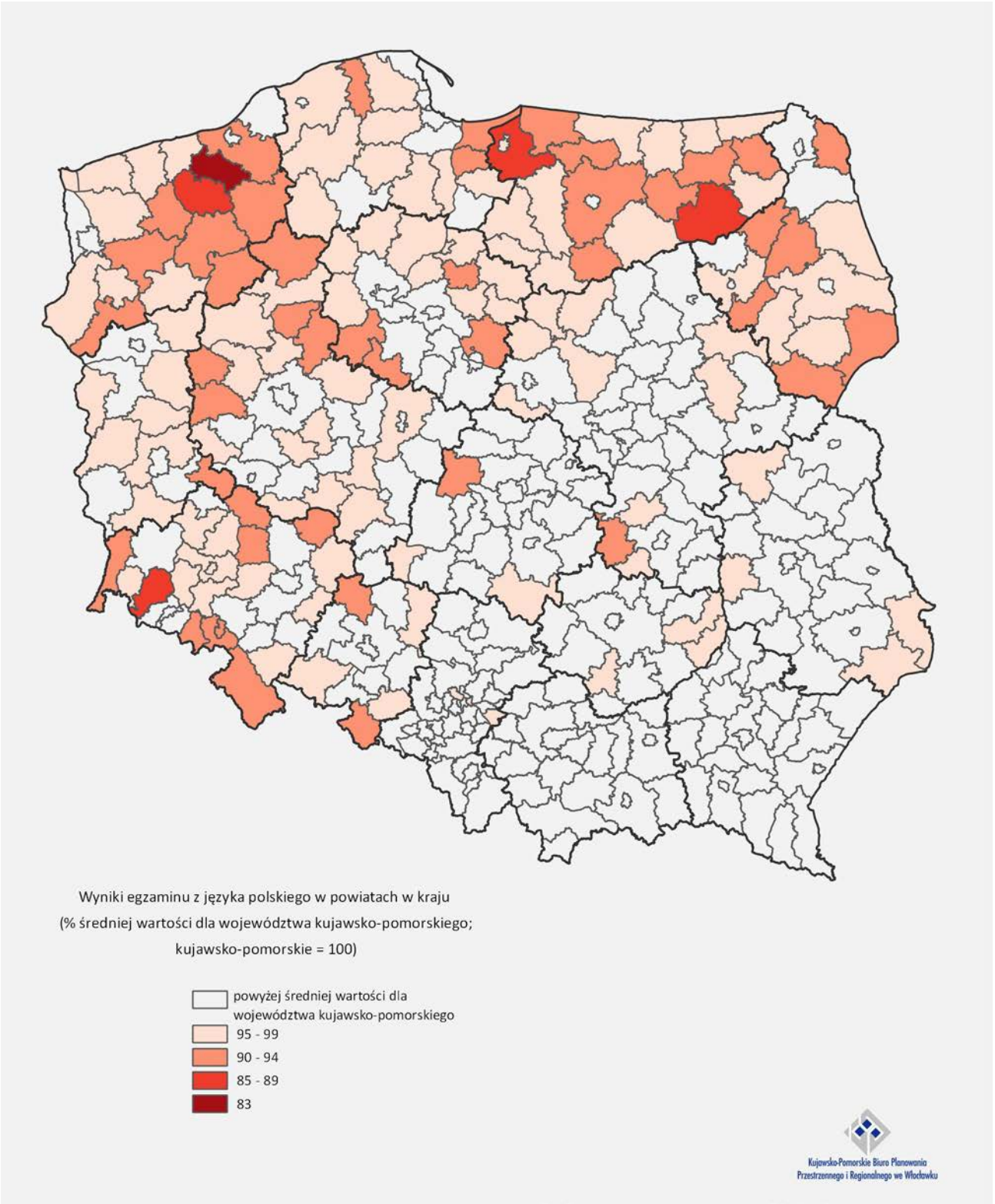
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

Mapa 18. Wyniki egzaminu z języka polskiego w powiatach w kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

Mapa 19. Wyniki egzaminu z języka polskiego w powiatach w kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

Mapa 20. Wyniki egzaminu z języka polskiego w województwach w kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

5.2 Matematyka

Średnie wyniki uzyskane na egzaminie z matematyki w gminach w kraju zawierają się w przedziale od 52 do 169% przeciętnej wartości uzyskanej przez województwo kujawsko-pomorskie. W całym kraju 1166 gmin (a więc jedynie **47,1%** ogółu) uzyskało wartość równą lub wyższą od wartości średniej. Nieco ponad połowa z nich (50,7%) osiągnęła wartości mieszczące się w przedziale od 100 do 109% średniej wartości dla regionu, a tylko w 13 gminach wyniki przekroczyły 140% średniej. Przeszło połowa gmin w Polsce (1311, co w przeliczeniu wynosi **52,9%** wszystkich) zaklasyfikowana została do tych obszarów, w których ósmoklasiści uzyskali przeciętnie gorsze wyniki od średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego. Wśród gmin osiągających wyniki gorsze, niż przeciętnie kujawsko-pomorskie, najwięcej (584; 44,5%) zawierało się w przedziale od 90 do 99% średniej, natomiast 15 gmin nie osiągnęło nawet 70% wartości średniej.

Rozkład przestrzenny wyników egzaminu z matematyki wskazuje, że najlepsze wyniki osiągano w dużych ośrodkach miejskich i gminach położonych w ich najbliższym sąsiedztwie, a generalnie lepszą sytuację notuje się w południowej części kraju.

Analizując wyniki egzaminu w podziale na województwa zauważyć można, że największy odsetek gmin, które uzyskały co najmniej 100% średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego, notuje się w województwie małopolskim, w którym aż w 84,1% gmin napisano egzamin lepiej. Drugą pozycję zajęło śląskie, w którym udział tego typu gmin wyniósł 73,7%. Dla porównania, w województwie kujawsko-pomorskim udział gmin w których wyniki egzaminu były korzystniejsze od średniej wojewódzkiej wyniósł zaledwie 30,6% (12 lokata wśród województw). Najgorzej na tle pozostałych województw prezentuje się zachodniopomorskie, w którym aż 83,2% gmin stanowiły te, w których zdający nie osiągnęli średniej wartości dla kujawsko-pomorskiego.

Średnie wyniki egzaminu z matematyki dla powiatów zawierają się w granicach od 76 do 143% średniej wartości wojewódzkiej dla kujawsko-pomorskiego. Nieznacznie ponad połowa powiatów (191 z 380, co wynosi **50,3%**) osiągnęła co najmniej 100% tej średniej, a wyniki zdecydowanej większości powiatów w tej grupie (106 ze 191; 55,5%) zawierały się w przedziale od 100 do 109% średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego. Jedynie w 9 powiatach uzyskany wynik był równy lub lepszy niż 130% średniej, a na pierwszym miejscu pod względem średnich wyników egzaminu z matematyki znalazł się Kraków (143% średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego), nieznacznie wyprzedzając Warszawę (141%) i Sopot (140%). Mniej korzystne wyniki, niż przeciętnie w kujawsko-pomorskim, uzyskali uczniowie ze 189 powiatów (**49,7%**) w kraju. Wyniki najliczniejszej grupy spośród tych powiatów (67,0%) zawierają się w przedziale od 90 do 99% średniej. Najsłabiej napisano egzamin w powiatach białogardzkim (województwo zachodniopomorskie), lipnowskim (województwo kujawsko-pomorskie) oraz w nowodworskim (województwo pomorskie) osiągając odpowiednio 76, 79 i 79% średniej wartości dla regionu kujawsko-pomorskiego.

Rozkład przestrzenny wyników egzaminu z matematyki wskazuje, że najsłabiej napisali go uczniowie powiatów położonych w północno-zachodniej oraz zachodniej części kraju.

W województwie małopolskim uczniowie wszystkich powiatów uzyskali przeciętne wyniki egzaminu takie same lub przekraczające średnią wartość dla województwa kujawsko-pomorskiego, a wysokie udziały gmin o korzystnej sytuacji notuje się również w podkarpackim (88,0%) oraz śląskim (86,1%). Na ostatniej pozycji ulokowały się województwa warmińsko-mazurskie i zachodniopomorskie, w których egzamin na poziomie wyższym, niż przeciętnie w kujawsko-pomorskim napisali uczniowie zaledwie 14,3% powiatów. Niestety, udział analogicznych powiatów w kujawsko-pomorskim wynosi zaledwie 17,4% co sytuuje je na 14 pozycji wśród ogółu regionów w kraju.

Tabela 11. Gminy w województwach uzyskujące wyniki z egzaminu z matematyki równe lub powyżej oraz poniżej średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego

Matematyka		Gminy osiągające wartości równe lub powyżej średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego		Gminy osiągające wartości poniżej średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego	
Województwo	Liczba gmin w województwie	Liczba gmin	% ogółu	Liczba gmin	% ogółu
dolnośląskie	169	42	24,9	127	75,1
kujawsko-pomorskie	144	44	30,6	100	69,4
lubelskie	213	84	39,4	129	60,6
lubuskie	82	21	25,6	61	74,4
łódzkie	177	109	61,6	68	38,4
małopolskie	182	153	84,1	29	15,9
mazowieckie	314	166	52,9	148	47,1
opolskie	71	37	52,1	34	47,9
podkarpackie	160	104	65,0	56	35,0
podlaskie	118	60	50,8	58	49,2
pomorskie	123	40	32,5	83	67,5
śląskie	167	123	73,7	44	26,3
świętokrzyskie	102	52	51,0	50	49,0
warmińsko-mazurskie	116	29	25,0	87	75,0
wielkopolskie	226	83	36,7	143	63,3
zachodniopomorskie	113	19	16,8	94	83,2
Łącznie w kraju	**2477**	**1166**	**47,1**	**1311**	**52,9**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

Tabela 12. Powiaty w województwach uzyskujące wyniki z egzaminu z matematyki równe i powyżej oraz poniżej średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego

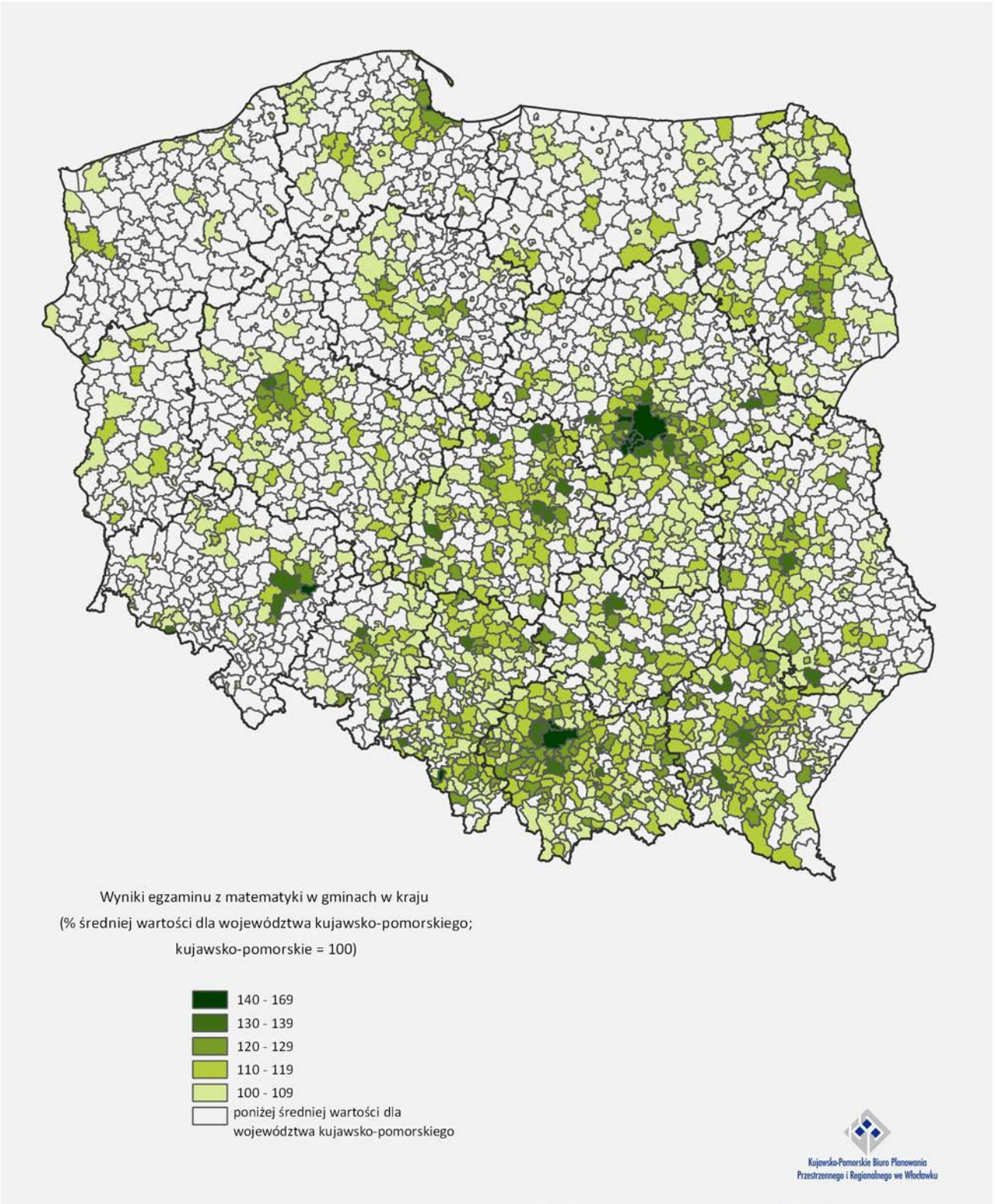
Matematyka		Powiaty osiągające wartości równe lub powyżej średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego		Powiaty osiągające wartości poniżej średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego	
Województwo	Liczba powiatów w województwie	Liczba powiatów	% ogółu	Liczba powiatów	% ogółu
dolnośląskie	30	7	23,3	23	76,7
kujawsko-pomorskie	**23**	**4**	**17,4**	**19**	**82,6**
lubelskie	24	12	50,0	12	50,0
lubuskie	14	3	21,4	11	78,6
łódzkie	24	18	75,0	6	25,0
małopolskie	22	22	100,0	0	0,0
mazowieckie	42	21	50,0	21	50,0
opolskie	12	7	58,3	5	41,7
podkarpackie	25	22	88,0	3	12,0
podlaskie	17	11	64,7	6	35,3
pomorskie	20	8	40,0	12	60,0
śląskie	36	31	86,1	5	13,9
świętokrzyskie	14	7	50,0	7	50,0
warmińsko-mazurskie	21	3	14,3	18	85,7
wielkopolskie	35	12	34,3	23	65,7
zachodniopomorskie	21	3	14,3	18	85,7
Łącznie w kraju	**380**	**191**	**50,3**	**189**	**49,7**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

Wyniki egzaminu z matematyki w województwach kształtują się na poziomie od 95 do 119% średniej wartości dla kujawsko-pomorskiego. Tak jak w przypadku egzaminu z języka polskiego, najlepsze przeciętne wyniki uzyskali uczniowie z województw małopolskiego i mazowieckiego – po 119% średniej, a taki sam wynik jak w kujawsko-pomorskim uzyskano w województwie lubuskim. Najsłabiej egzamin napisali uczniowie z województw zachodniopomorskiego – 95% oraz warmińsko-mazurskiego – 98% wartości średniej.

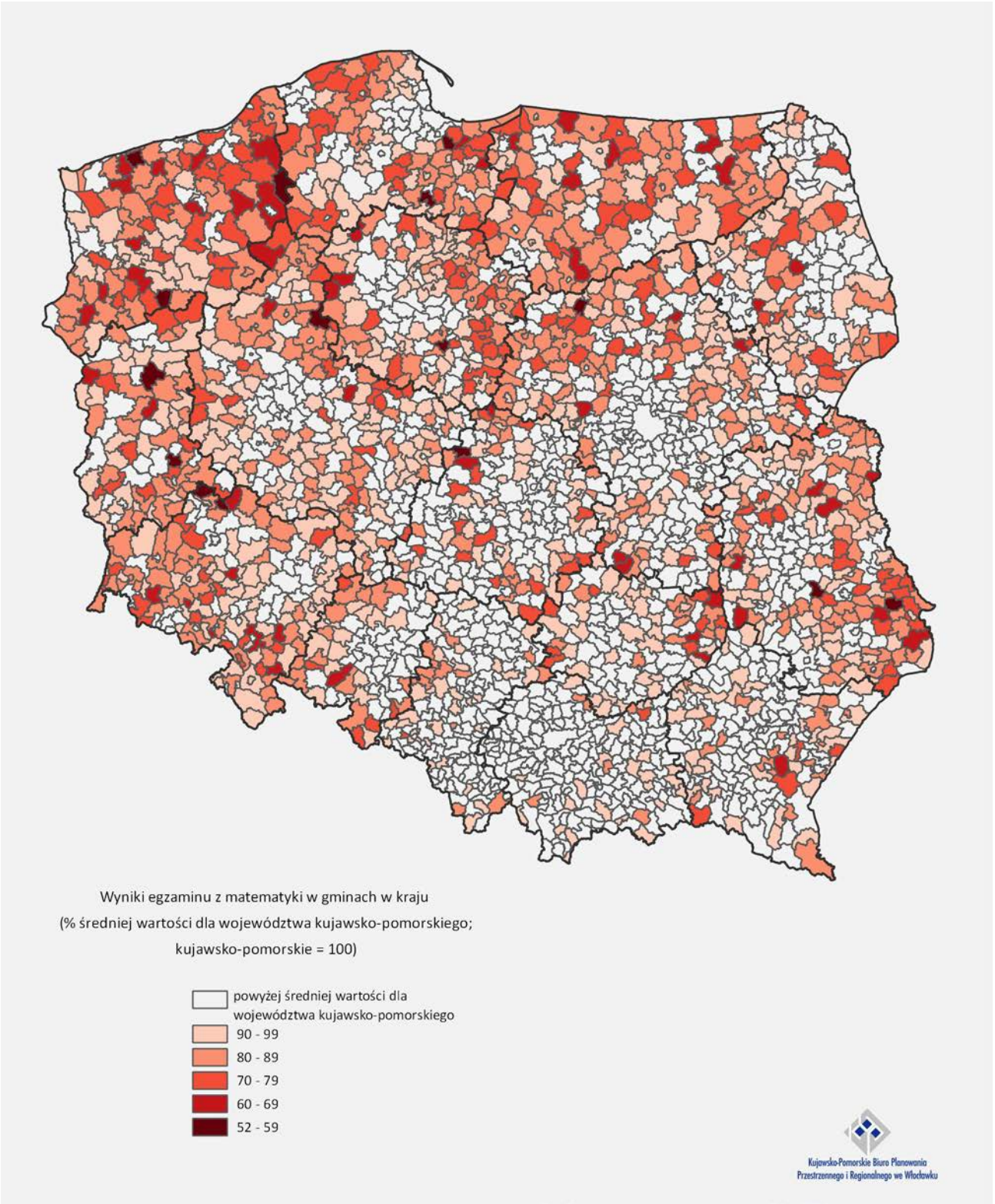
Rozkład przestrzenny uzyskanych na egzaminie wyników wskazuje, że w północno-zachodniej części Polski uczniowie wypadli przeciętnie słabiej, niż ich rówieśnicy w pozostałej części kraju.

Mapa 21. Wyniki egzaminu z matematyki w gminach w kraju

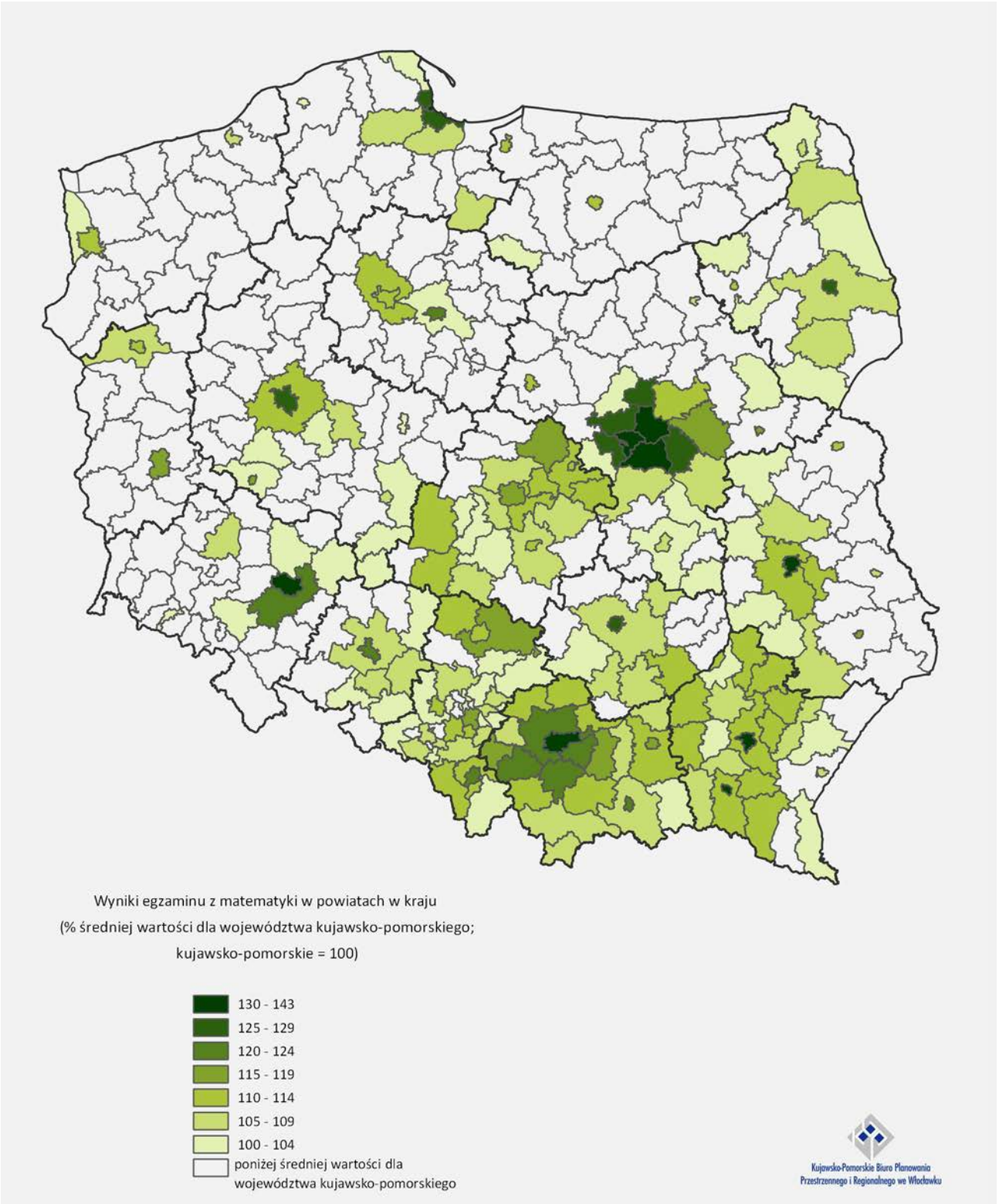
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

Mapa 22. Wyniki egzaminu z matematyki w gminach w kraju

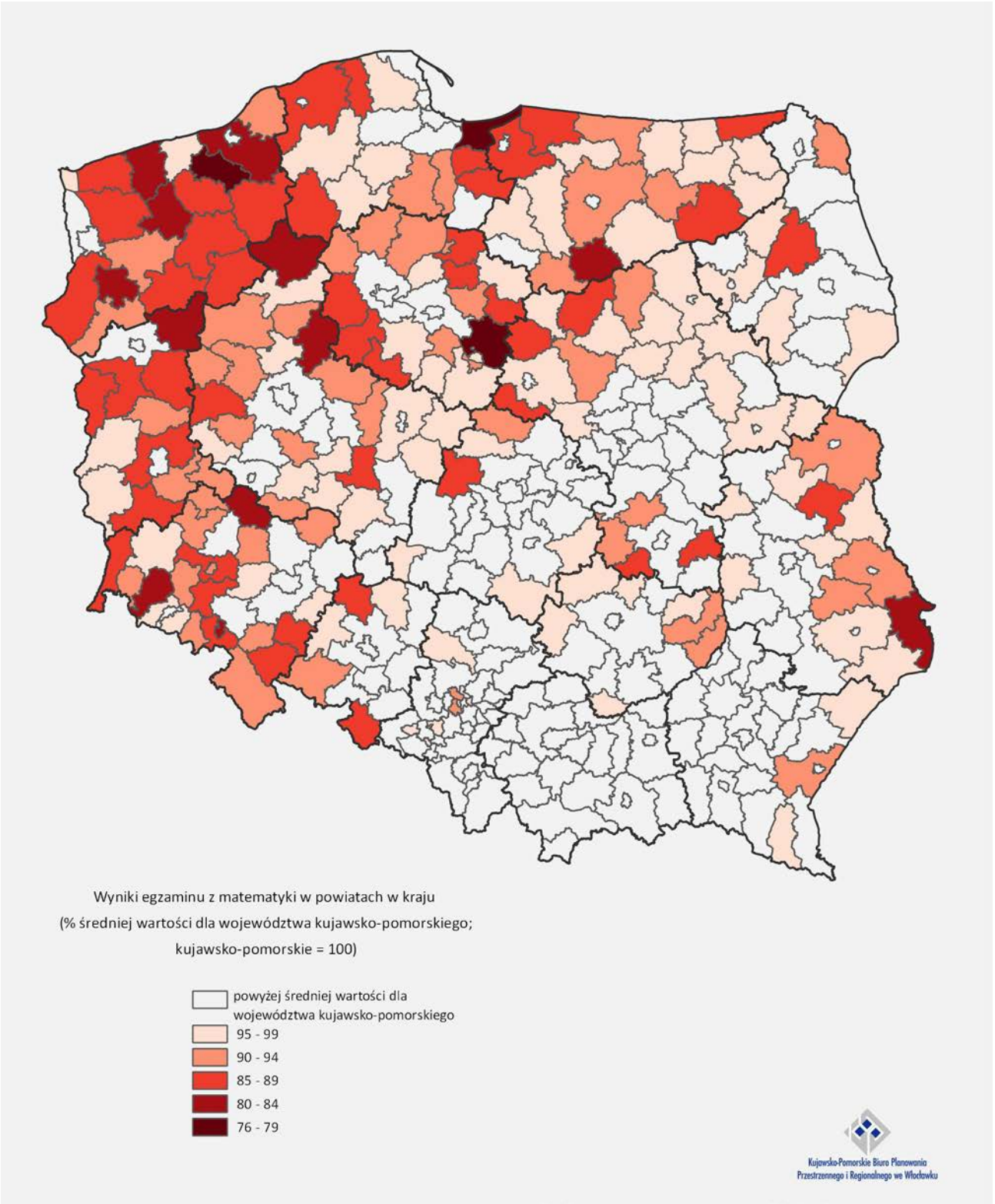
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

Mapa 23. Wyniki egzaminu z matematyki w powiatach w kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

Mapa 24. Wyniki egzaminu z matematyki w powiatach w kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

Mapa 25. Wyniki egzaminu z matematyki w województwach w kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

5.3 Język angielski

Zakres przeciętnych wyników egzaminu z języka angielskiego uzyskanych w gminach w kraju wynosi od 52 do 178% średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego. W 894 gminach w kraju (**36,1%** ogółu gmin) uczniowie przeciętnie zdali egzamin na poziomie równym bądź lepszym, niż w województwie kujawsko-pomorskim, a najwięcej z nich (511 z 894 - 57,2%) osiągnęło wyniki mieszczące się w przedziale od 100 do 109% średniej. Jedynie w 15 gminach uzyskano wyniki na poziomie co najmniej 140% średniej. Pozostała część gmin w Polsce (1582; **63,9%** ogółu) nie osiągnęła wartości średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego, z czego aż 72,3% spośród tych gmin uzyskało wyniki z przedziałów od 80 do 89% (570 gmin) oraz od 90 do 99% (574 gminy) średniej wartości kujawsko-pomorskiego.

Zróżnicowanie przestrzenne wyników na tle całego kraju wskazuje, że najlepsze przeciętne wyniki osiągnęli ósmoklasiści w największych ośrodkach miejskich i gminach położonych w ich sąsiedztwie oraz w gminach na południu Polski.

Rozpatrując wyniki dla gmin w poszczególnych województwach zauważyć można, że największy odsetek gmin, w których uzyskano przeciętne wyniki powyżej średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego znajduje się w województwie śląskim (74,3%) i była to wartość wyraźnie wyższa, niż w pozostałych województwach. Województwo kujawsko-pomorskie cechuje się bardzo niskim udziałem gmin, w których uzyskane średnie wyniki są wyższe, niż przeciętnie w tym województwie. Wynosi on zaledwie 21,7% i sytuuje region na przedostatnim miejscu wśród województw. Tuż za nim uplasowało się warmińsko-mazurskie, w którym udział ten był jedynie nieznacznie niższy (19,8% gmin uzyskało wyniki niższe, niż przeciętnie w województwie kujawsko-pomorskim).

Przeciętne wyniki z egzaminu z języka angielskiego uzyskane w powiatach w Polsce zawierają się w przedziale od 75 do 142% średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego. Ósmoklasiści w 175 powiatach, a więc **46,1%** ogółu, uzyskali przeciętne wyniki równe lub lepsze niż średnio, a w najliczniejszej grupie spośród nich (57 - 32,6%) wyniki zawierają się w przedziale od 100 do 104% średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego. Jedynie w 8 powiatach uzyskano średni wynik wynoszący co najmniej 130% wartości średniej, a najlepszy okazał się Sopot osiągając 142%. W przypadku 205 powiatów w Polsce (**53,9%**) zdający egzamin nie przekroczyli średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego, a wyniki większości z nich (74 z 205, a więc 36,1%) zawierają się w przedziale od 95 do 99% wartości średniej. Zdecydowanie najsłabiej wśród polskich powiatów prezentuje się powiat lipnowski (województwo kujawsko-pomorskie), w którym uczniowie osiągnęli jedynie 75% średniej dla kujawsko-pomorskiego.

Analizując rozkład przestrzenny uzyskanych wyników można zaobserwować, że obszary o najkorzystniejszych wynikach stanowią duże ośrodki miejskie oraz powiaty zlokalizowane w ich sąsiedztwie, jak również generalnie lepszą sytuację notuje się w południowej części kraju. Wyraźnie niekorzystna sytuacja widoczna jest natomiast w części północnej, gdzie występują duże koncentracje powiatów o najniższych wynikach.

Rozpatrując w województwach odsetek powiatów osiągających wyniki korzystniejsze od średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego stwierdzić należy, że wyraźnie lepszą sytuację niż przeciętnie notuje województwo śląskie, w którym aż w 88,9% powiatów odnotowało średni wynik z języka angielskiego na poziomie wyższym niż przeciętnie. Jednocześnie najniższymi udziałami charakteryzują się wielkopolskie (17,1%) i warmińsko-mazurskie (19,0%), a kujawsko-pomorskie sytuuje się na 14 pozycji (w 21,7% powiatów uzyskane wyniki są niższe, niż przeciętnie w regionie).

Rozpiętość wyników uzyskanych średnio w województwach waha się od 98 do 116% średniej wartości dla kujawsko-pomorskiego. Jedynie w warmińsko-mazurskim uczniowie uzyskali średni wynik poniżej średniej dla kujawsko-pomorskiego (98%). Najlepsze przeciętne rezultaty uzyskali zdający w województwie mazowieckim – 116% średniej wartości dla kujawsko-pomorskiego. W żadnym z województw ósmoklasiści nie uzyskali średnio takich samych wyników jak w kujawsko-pomorskim. Najbardziej zbliżone rezultaty osiągnięto w województwach lubelskim oraz wielkopolskim – po 102% wartości średniej. W skali kraju pozytywnie wyróżniają się województwa w południowo-zachodniej części kraju.

Tabela 13. Gminy w województwach uzyskujące wyniki z egzaminu z języka angielskiego równe lub powyżej oraz poniżej średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego

Język angielski		Gminy osiągające wartości równe lub powyżej średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego		Gminy osiągające wartości poniżej średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego	
Województwo	Liczba gmin w województwie	Liczba gmin	% ogółu	Liczba gmin	% ogółu
dolnośląskie	169	72	42,6	97	57,4
kujawsko-pomorskie	**144**	**30**	**20,8**	**114**	**79,2**
lubelskie	213	58	27,2	155	72,8
lubuskie	81[6]	33	40,7	48	59,3
łódzkie	177	63	35,6	114	64,4
małopolskie	182	101	55,5	81	44,5
mazowieckie	314	105	33,4	209	66,6
opolskie	71	38	53,5	33	46,5
podkarpackie	160	66	41,3	94	58,8
podlaskie	118	34	28,8	84	71,2
pomorskie	123	32	26,0	91	74,0
śląskie	167	124	74,3	43	25,7
świętokrzyskie	102	32	31,4	70	68,6
warmińsko-mazurskie	116	23	19,8	93	80,2
wielkopolskie	226	51	22,6	175	77,4
zachodniopomorskie	113	32	28,3	81	71,7
Łącznie w kraju	**2477**	**894**	**36,1**	**1582**	**63,9**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

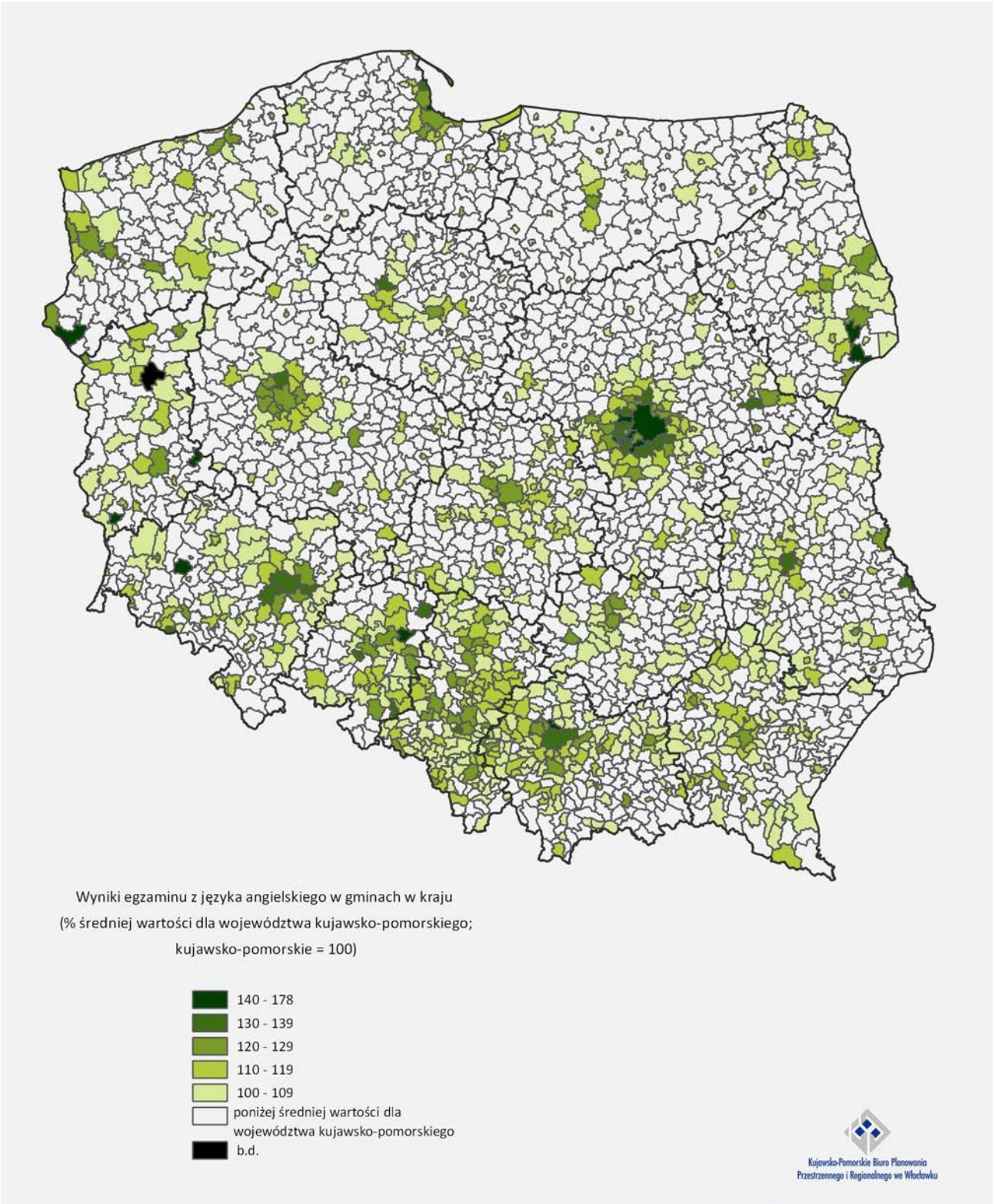
Tabela 14. Powiaty w województwach uzyskujące wyniki z egzaminu z języka angielskiego równe lub powyżej oraz poniżej średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego

Język angielski		Powiaty osiągające wartości równe lub powyżej średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego		Powiaty osiągające wartości poniżej średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego	
Województwo	Liczba powiatów w województwie	Liczba powiatów	% ogółu	Liczba powiatów	% ogółu
dolnośląskie	30	18	60,0	12	40,0
kujawsko-pomorskie	**23**	**5**	**21,7**	**18**	**78,3**
lubelskie	24	8	33,3	16	66,7
lubuskie	14	6	42,9	8	57,1
łódzkie	24	14	58,3	10	41,7
małopolskie	22	15	68,2	7	31,8
mazowieckie	42	18	42,9	24	57,1
opolskie	12	8	66,7	4	33,3
podkarpackie	25	13	52,0	12	48,0
podlaskie	17	7	41,2	10	58,8
pomorskie	20	8	40,0	12	60,0
śląskie	36	32	88,9	4	11,1
świętokrzyskie	14	8	57,1	6	42,9
warmińsko-mazurskie	21	4	19,0	17	81,0
wielkopolskie	35	6	17,1	29	82,9
zachodniopomorskie	21	5	23,8	16	76,2
Łącznie w kraju	**380**	**175**	**46,1**	**205**	**53,9**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

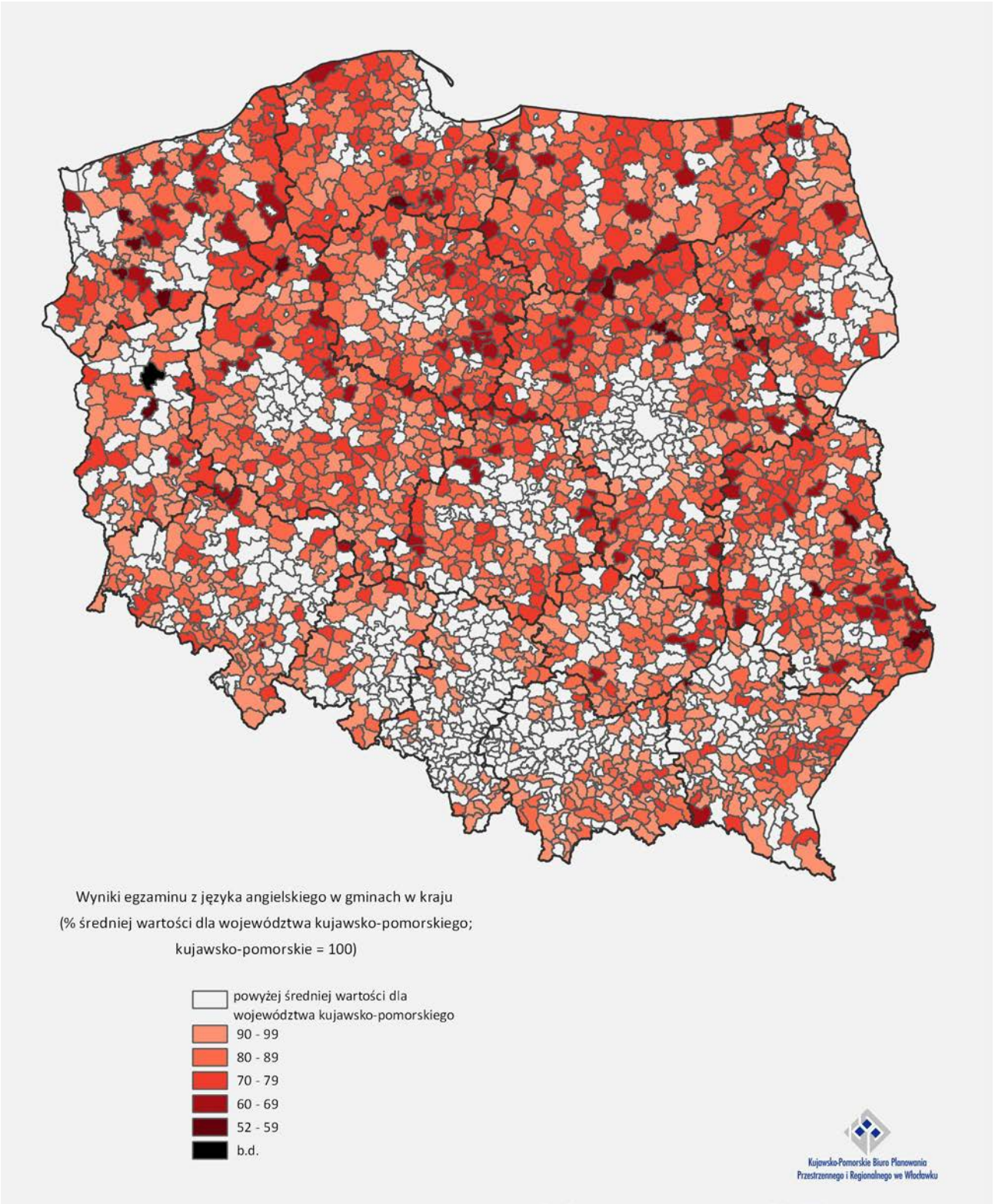
[6] Bez gminy Bledzew, w której uczniowie nie zdawali egzaminu.

Mapa 26. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w gminach w kraju

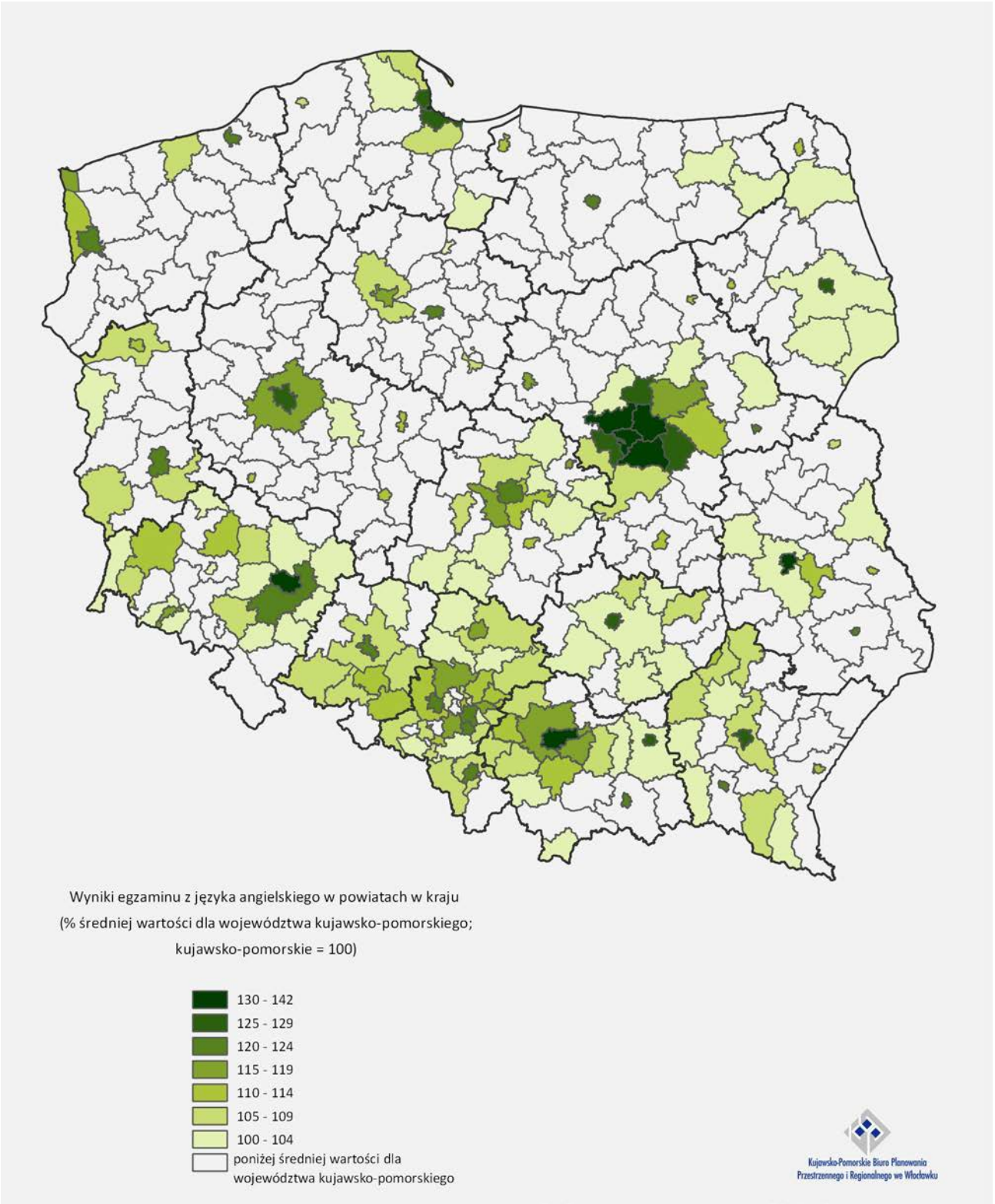
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

Mapa 27. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w gminach w kraju

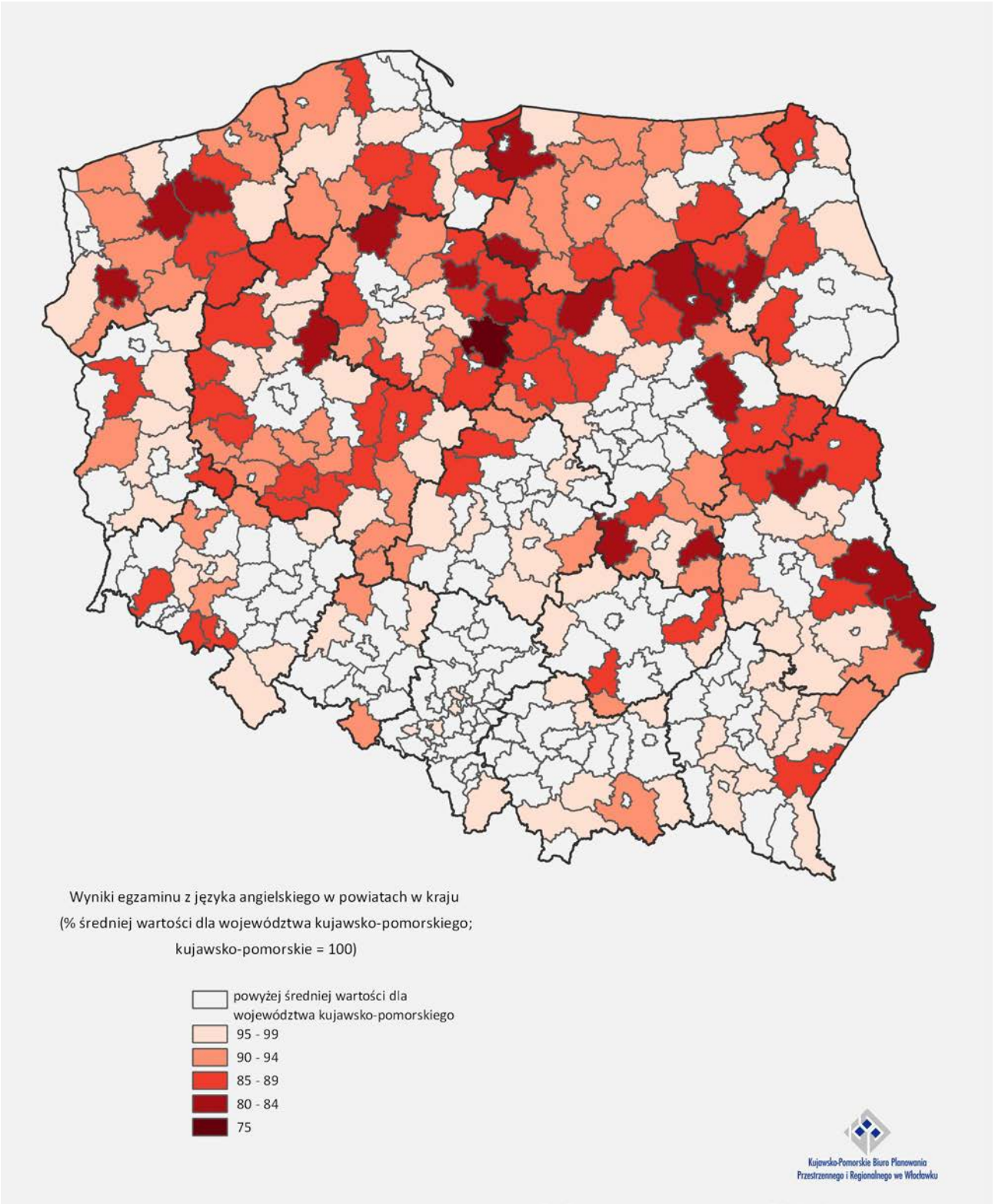
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

Mapa 28. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w powiatach w kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

Mapa 29. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w powiatach w kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

Mapa 30. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w województwach w kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

6 Analiza wyników egzaminu ósmoklasisty osiąganych przez uczniów w województwie kujawsko-pomorskim (na poziomie gmin i powiatów) w odniesieniu do średniej wartości wojewódzkiej dla kujawsko-pomorskiego

6.1 Język polski

Rozpiętość średnich wyników egzaminu z języka polskiego uzyskanych przez uczniów w gminach województwa kujawsko-pomorskiego wynosi od 78 do 122% średniej wartości wojewódzkiej. W nieco mniej niż połowie - 68 ze 144 gmin (co przekłada się na 47,2% ogółu) uzyskano wyniki równe lub lepsze niż przeciętnie w województwie, a 18 spośród nich uzyskało co najmniej 110% wartości średniej, w tym dwie najlepsze gminy, Nieszawa oraz miejska Kowal, osiągnęły pod względem wyników uczniów po 122% średniej. Najczęściej uzyskiwane w gminach wyniki kształtowały się na poziomie od 90 do 99% średniej wartości wojewódzkiej, do przedziału tego zaliczono 57 gmin (39,6% ogółu). Najgorszą sytuację odnotowano w gminach Brzozie, Dębowa Łąka i Wielgie, w których przeciętnie ósmoklasiści nie uzyskali nawet 80% średniej.

Analizując rozkład przestrzenny wyników w województwie zauważyć można, że wyraźnie zaznacza się strefa z korzystniejszymi wynikami w części centralnej i południowo-wschodniej. Na obszarze tym uczniowie zdający egzamin osiągnęli średnie wyniki lepsze, niż przeciętnie w województwie. Gminy osiągające najsłabsze wyniki w większości położone są we wschodniej części województwa, a ich wyraźna koncentracja ma miejsce w powiecie lipnowskim.

Analizując przeciętne wyniki egzaminu z języka polskiego w podziale na powiaty, rozpiętość między minimalnym a maksymalnym wynikiem odniesionym do średniej wartości wojewódzkiej wynosi jedynie 22 punkty procentowe – od 90 do 112% tej średniej. W 9 z 23 powiatów (39,1% ogółu) przeciętne wyniki osiągane przez uczniów były równe lub lepsze niż średnia wartość dla kujawsko-pomorskiego. Najwyższe średnie wyniki osiągnęli uczniowie z Torunia (112%). W większości pozostałych powiatów wyniki egzaminów cechowały się stosunkowo niedużą rozpiętością, aż w 10 z nich uczniowie uzyskali przeciętny wynik na poziomie od 95 do 99% średniej wartości dla województwa. Najsłabsze średnie wyniki z egzaminu z języka polskiego osiągnęli uczniowie z powiatów: lipnowskiego, mogileńskiego, żnińskiego oraz wąbrzeskiego – nie przekroczyli progu 95% średniej wartości wojewódzkiej.

Rozkład przestrzenny wyników obrazuje, że podobnie jak w przypadku gmin, najlepsze wyniki egzaminów uzyskano w powiatach znajdujących się w centralnej i południowo-wschodniej części województwa.

6.2 Matematyka

Rozpiętość wyników egzaminu z matematyki w gminach województwa kujawsko-pomorskiego jest znacznie większa niż w przypadku egzaminu z języka polskiego i wynosi od 57 do 129% wartości uzyskiwanej przeciętnie w województwie. Jedynie w 44 gminach (a więc w 31,4% ogółu) uczniowie uzyskali przeciętne wyniki równe lub lepsze niż średnia w regionie. W trzech najlepszych gminach: Osielsko, Toruń, Ciechocin, osiągnięto wyniki odpowiednio: 129, 124 oraz 121% średniej. Najczęściej uzyskiwane w gminach przeciętne wyniki zawierały się w przedziale od 90 do 99% wartości średniej, osiągnięto je w 47 z 144 gmin (32,6% ogółu). Jednocześnie niekorzystne jest, że aż w 22 gminach (w większości położonych we wschodniej części województwa) uzyskane wyniki nie przekroczyły 80% średniej, a najsłabiej egzamin napisali ósmoklasiści z gminy Koneck, osiągając przeciętnie jedynie 57% średniej wartości wojewódzkiej.

W rozkładzie przestrzennym, największa koncentracja gmin o korzystniejszych niż przeciętnie wynikach egzaminu ma miejsce w centralnej części województwa, poza tym widoczne są mniejsze koncentracje gmin w części północnej, północno-wschodniej i południowo-wschodniej, natomiast gminy o najniższych wskaźnikach koncentrują się we wschodniej części regionu.

W powiatach, rozpiętość uzyskanych wyników w odniesieniu do średniej wartości wojewódzkiej, wynosi od 79 do 124%. Przeciętne wartości równe lub przekraczające tą średnią osiągnęli uczniowie tylko 4 powiatów (17,4% ogółu), są to: Toruń (124%), Bydgoszcz (112%), bydgoski (110%) oraz toruński (100%). Przeszło połowa powiatów w regionie (13 z 23 powiatów – 56,5%) pod względem wyników odniesionych do średniej wartości dla województwa uzyskała wartości z przedziałów od 85 do 94%.

W skali województwa pozytywnie zaznaczają się powiaty z centralnej jego części, natomiast wyraźnie najsłabsza sytuacja występuje się w powiecie lipnowskim – zdający uzyskali tu jedynie 79% średniej wartości dla województwa.

6.3 Język angielski

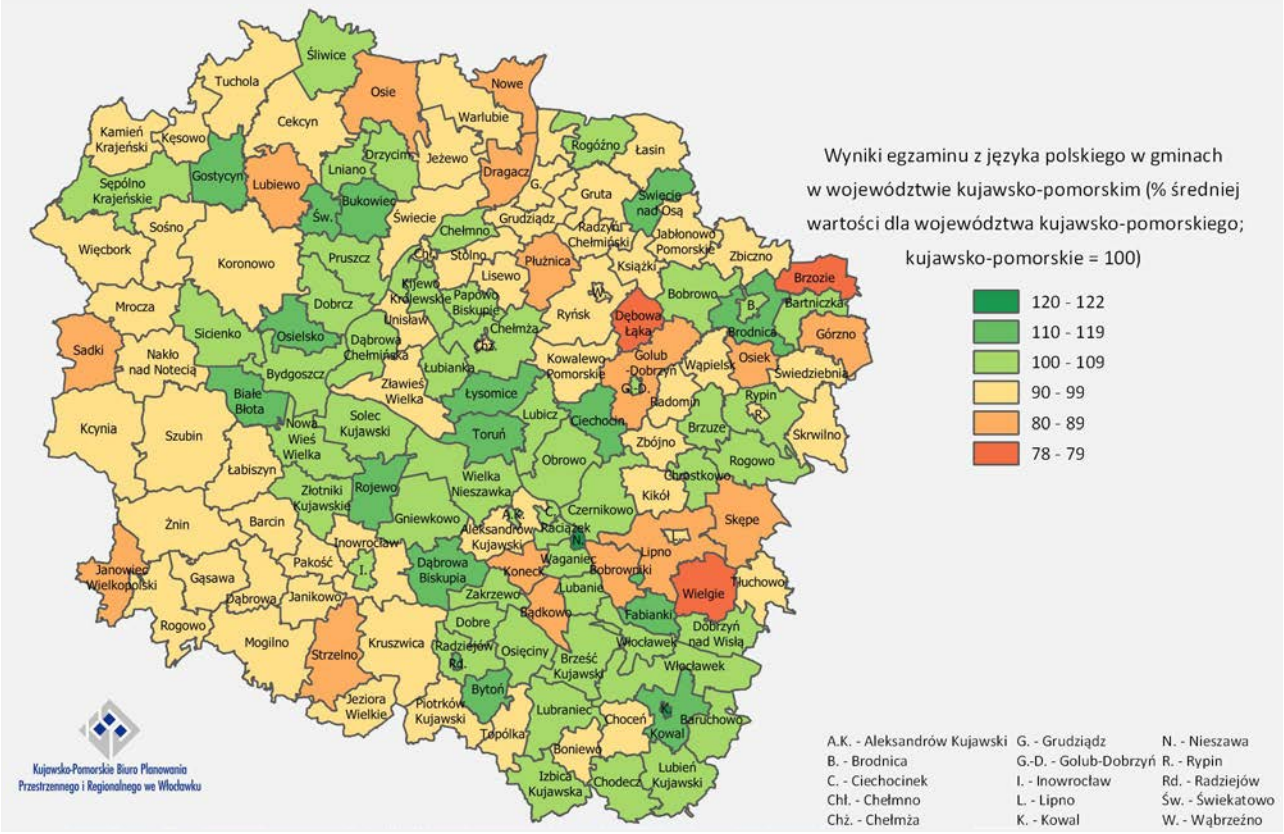
Przeciętne wyniki egzaminu z języka angielskiego uzyskane przez ósmoklasistów w poszczególnych gminach charakteryzują się największą rozpiętością spośród wszystkich analizowanych przedmiotów, od 62 do 138% średniej wartości wojewódzkiej. Jako zjawisko niekorzystne należy uznać fakt, że jedynie w 30 gminach (20,8% wszystkich) uczniowie osiągnęli przeciętny wynik równy lub lepszy niż średnio w województwie, a aż w 44 gminach był on niższy niż 80% wartości średniej. Najlepszy rezultat uzyskano w gminie Osielsko (138%), tuż za nią uplasowały się gmina miejska Kowal i Toruń, osiągając odpowiednio 125 oraz 124%, a do grupy gmin które osiągnęły najsłabsze wyniki należą: gmina Płużnica, z wynikiem jedynie 62% średniej wartości wojewódzkiej oraz gminy wiejska Lipno i Wielgie po 65%, Koneck i Kikół po 67%, Lubiewo, Boniewo, Rogowo (pow. rypiński) oraz Bobrowniki po 69%.

Na tle województwa, korzystne wyniki z tego egzaminu osiągnęły przede wszystkim gminy położone w centralnej części województwa oraz znaczna część gmin miejskich.

W ujęciu powiatowym przedział wyników z języka angielskiego zamyka się w granicach od 75 do 124% średniej wartości wojewódzkiej. Najkorzystniejsza sytuacja wśród powiatów (osiągnięcie co najmniej średniej wojewódzkiej) występuje w miastach na prawach powiatu oraz w powiecie bydgoskim: Toruń (124%), Bydgoszcz (116%), bydgoski (109%), Włocławek (105%), Grudziądz (100%), natomiast najsłabiej wypadł powiat lipnowski, w którym zdający uzyskali przeciętnie jedynie 75% średniej wojewódzkiej.

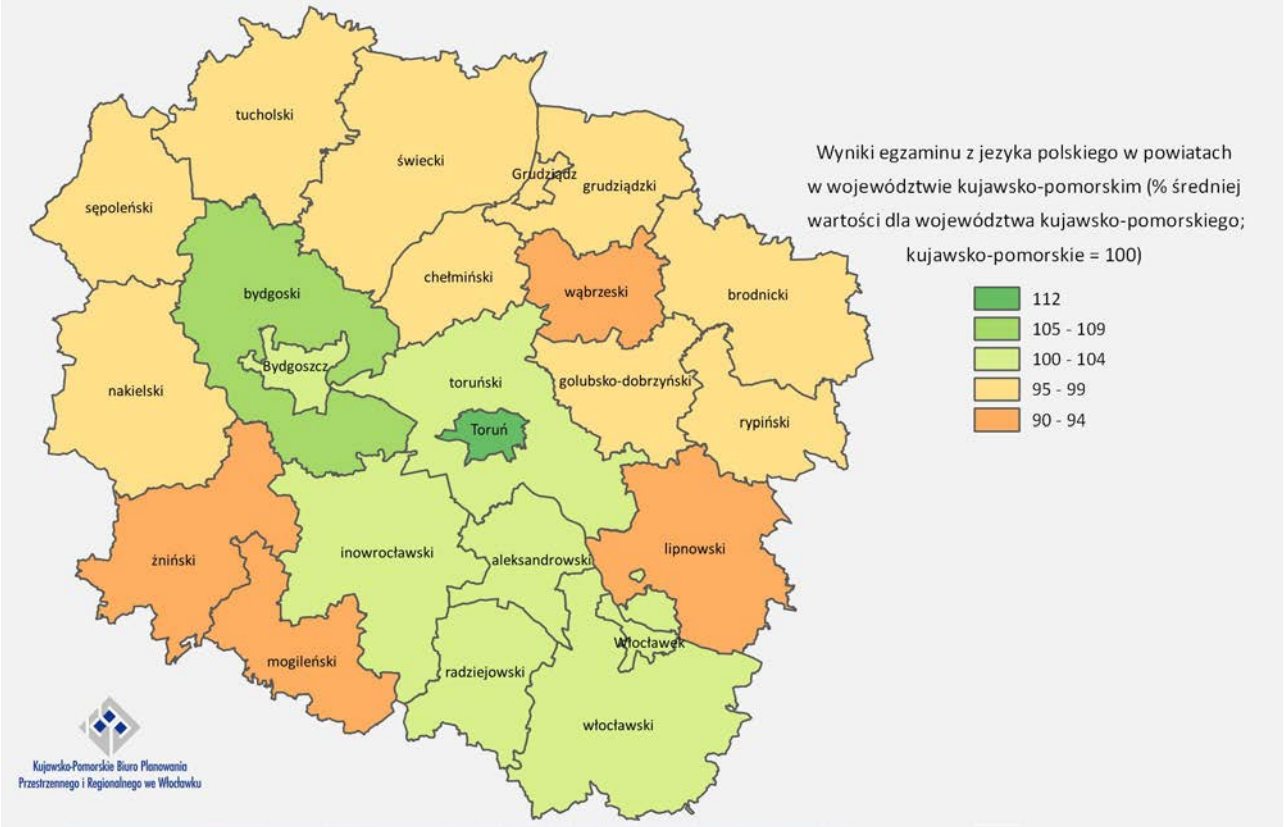
Analiza zróżnicowania przestrzennego wskazuje, że najniższe wyniki osiągnęli ósmoklasiści piszący egzamin w powiatach we wschodniej części regionu.

Mapa 31. Wyniki egzaminu z języka polskiego w gminach w województwie kujawsko-pomorskim

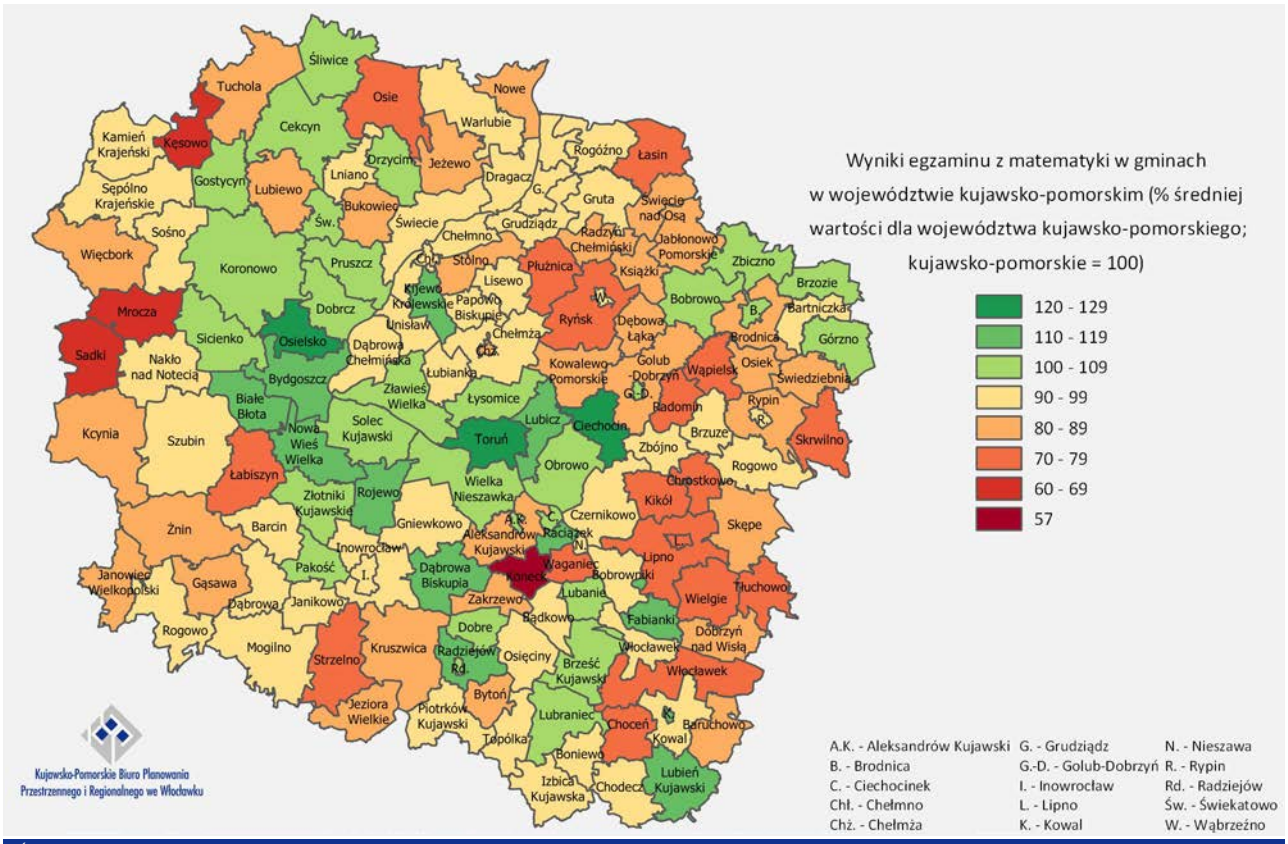
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku

Mapa 32. Wyniki egzaminu z języka polskiego w powiatach w województwie kujawsko-pomorskim

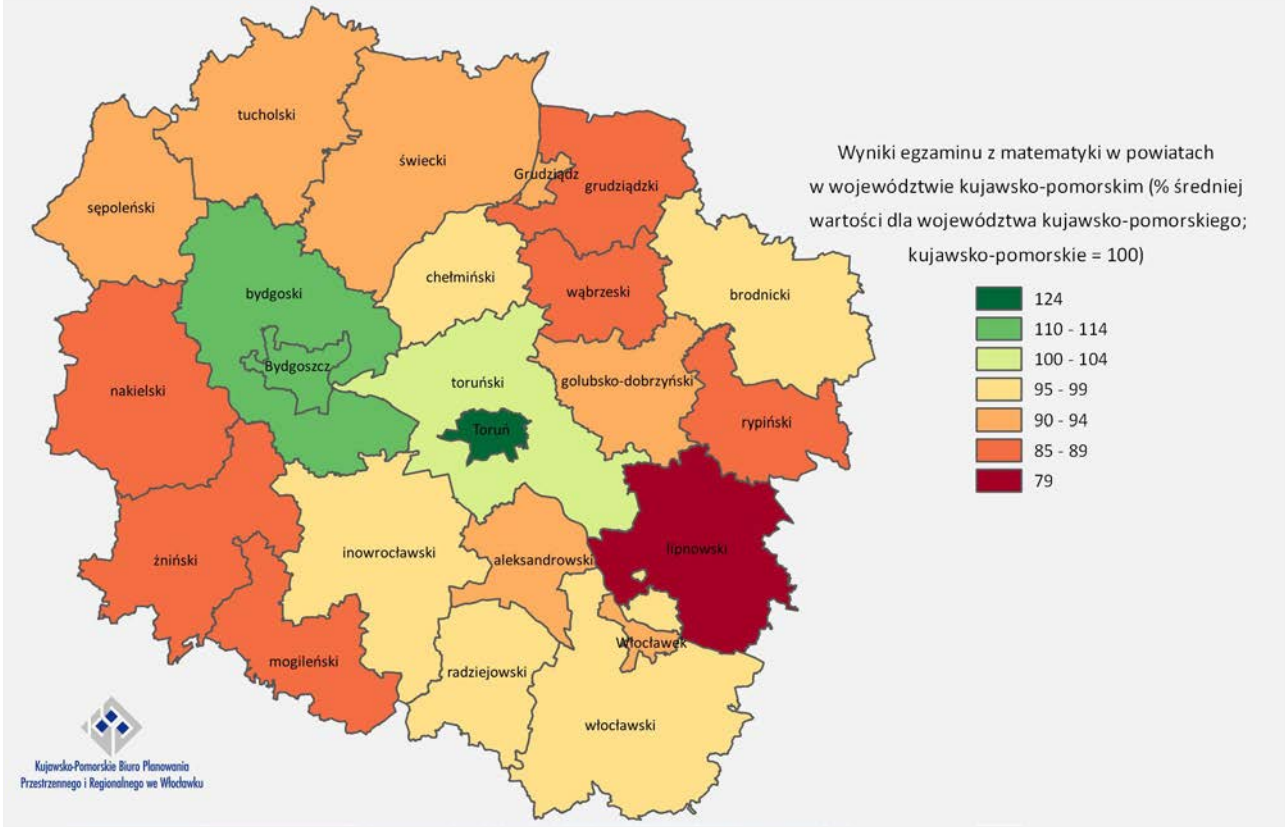
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku

Mapa 33. Wyniki egzaminu z matematyki w gminach w województwie kujawsko-pomorskim

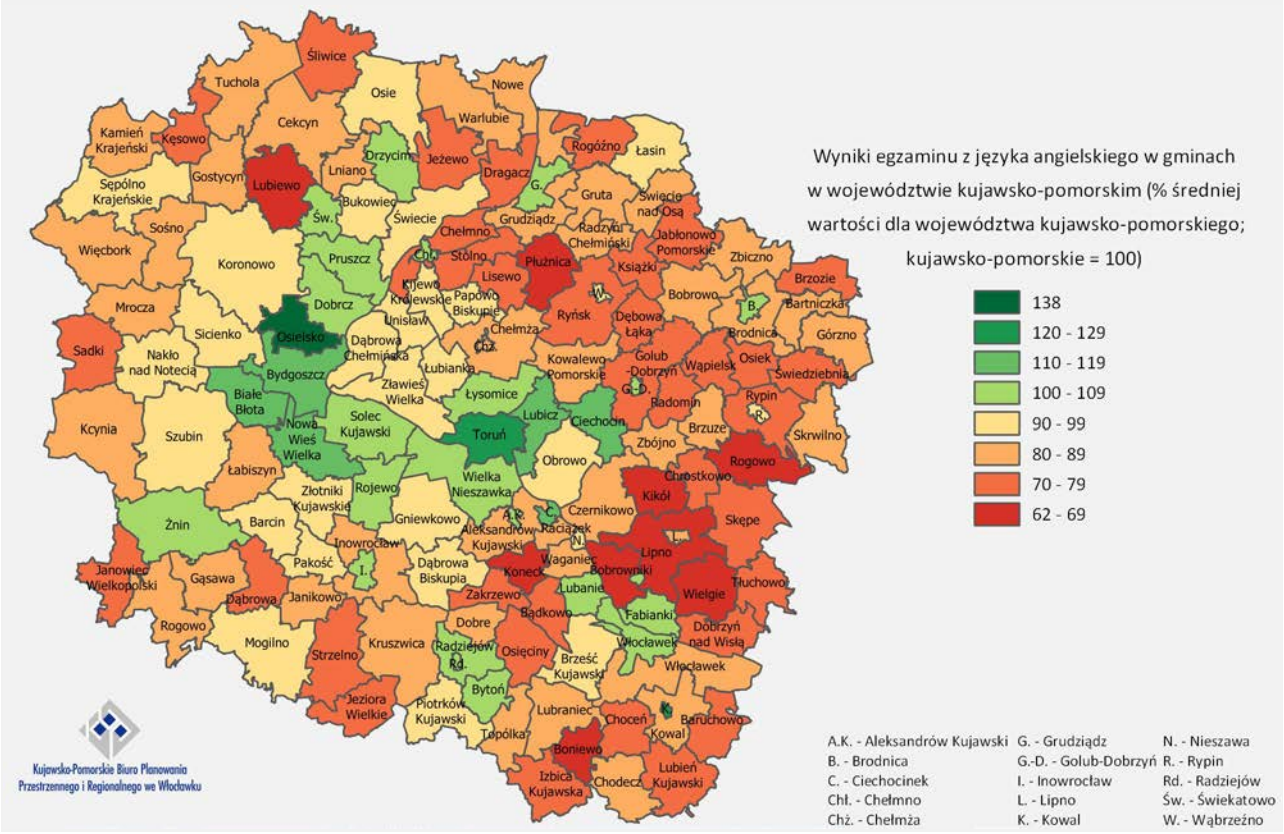
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku

Mapa 34. Wyniki egzaminu z matematyki w powiatach w województwie kujawsko-pomorskim

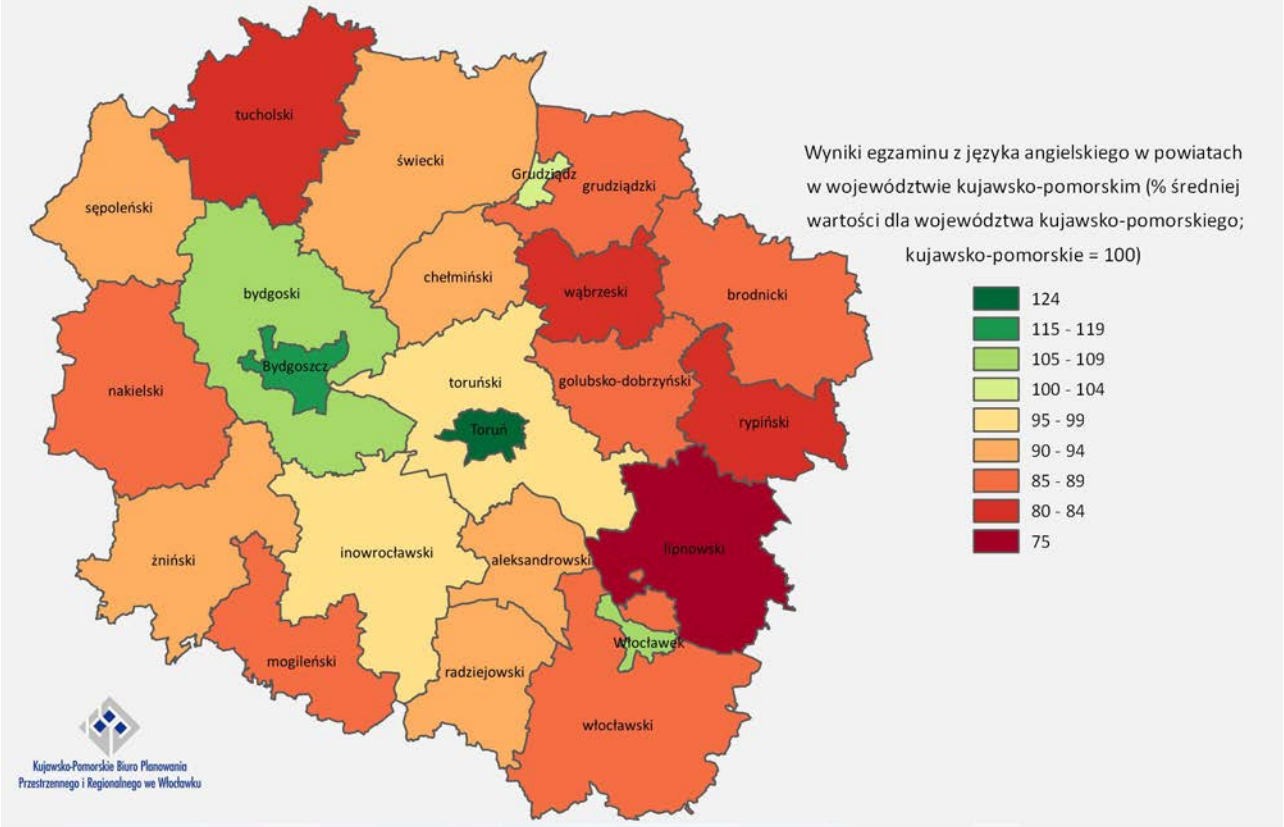
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku

Mapa 35. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w gminach w województwie kujawsko-pomorskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku

Mapa 36. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w powiatach w województwie kujawsko-pomorskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku

SPIS MAP

Mapa 1. Wyniki egzaminu z języka polskiego w gminach w kraju 8
Mapa 2. Wyniki egzaminu z języka polskiego w powiatach w kraju 9
Mapa 3. Wyniki egzaminu z języka polskiego w województwach w kraju 10
Mapa 4. Wyniki egzaminu z matematyki w gminach w kraju 13
Mapa 5. Wyniki egzaminu z matematyki w powiatach w kraju 14
Mapa 6. Wyniki egzaminu z matematyki w województwach w kraju 15
Mapa 7. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w gminach w kraju 18
Mapa 8. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w powiatach w kraju 19
Mapa 9. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w województwach w kraju 20
Mapa 10. Wyniki egzaminu z języka polskiego w gminach w województwie kujawsko-pomorskim 23
Mapa 11. Wyniki egzaminu z języka polskiego w powiatach w województwie kujawsko-pomorskim 23
Mapa 12. Wyniki egzaminu z matematyki w gminach w województwie kujawsko-pomorskim 24
Mapa 13. Wyniki egzaminu z matematyki w powiatach w województwie kujawsko-pomorskim 24
Mapa 14. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w gminach w województwie kujawsko-pomorskim 25
Mapa 15. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w powiatach w województwie kujawsko-pomorskim 25
Mapa 16. Wyniki egzaminu z języka polskiego w gminach w kraju 32
Mapa 17. Wyniki egzaminu z języka polskiego w gminach w kraju 33
Mapa 18. Wyniki egzaminu z języka polskiego w powiatach w kraju 34
Mapa 19. Wyniki egzaminu z języka polskiego w powiatach w kraju 35
Mapa 20. Wyniki egzaminu z języka polskiego w województwach w kraju 36
Mapa 21. Wyniki egzaminu z matematyki w gminach w kraju 40
Mapa 22. Wyniki egzaminu z matematyki w gminach w kraju 41
Mapa 23. Wyniki egzaminu z matematyki w powiatach w kraju 42
Mapa 24. Wyniki egzaminu z matematyki w powiatach w kraju 43
Mapa 25. Wyniki egzaminu z matematyki w województwach w kraju 44
Mapa 26. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w gminach w kraju 47
Mapa 27. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w gminach w kraju 48
Mapa 28. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w powiatach w kraju 49
Mapa 29. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w powiatach w kraju 50
Mapa 30. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w województwach w kraju 51
Mapa 31. Wyniki egzaminu z języka polskiego w gminach w województwie kujawsko-pomorskim 54
Mapa 32. Wyniki egzaminu z języka polskiego w powiatach w województwie kujawsko-pomorskim 54
Mapa 33. Wyniki egzaminu z matematyki w gminach w województwie kujawsko-pomorskim 55
Mapa 34. Wyniki egzaminu z matematyki w powiatach w województwie kujawsko-pomorskim 55
Mapa 35. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w gminach w województwie kujawsko-pomorskim 56
Mapa 36. Wyniki egzaminu z języka angielskiego w powiatach w województwie kujawsko-pomorskim 56

SPIS TABEL

Tabela 1. Zestawienie rzeczywistych wyników [w %] dla województwa kujawsko-pomorskiego i kraju oraz przeciętnych wyników dla województwa kujawsko-pomorskiego w stosunku do średniej wartości krajowej [%] 4
Tabela 2. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego uzyskiwane w gminach województwa kujawsko-pomorskiego i Polski 6
Tabela 3. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego uzyskiwane w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego i Polski 7
Tabela 4. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z matematyki uzyskiwane w gminach województwa kujawsko-pomorskiego i Polski 11
Tabela 5. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z matematyki uzyskiwane w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego i Polski 12

Tabela 6. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego uzyskiwane w gminach województwa kujawsko-pomorskiego i Polski 16
Tabela 7. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego uzyskiwane w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego i Polski 17
Tabela 8. Wyniki egzaminów ósmoklasisty uzyskiwane w miastach wojewódzkich w kraju 26
Tabela 9. Gminy w województwach uzyskujące wyniki z egzaminu z języka polskiego równe lub powyżej oraz poniżej średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego 30
Tabela 10. Powiaty w województwach uzyskujące wyniki z egzaminu z języka polskiego równe lub powyżej oraz poniżej średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego 30
Tabela 11. Gminy w województwach uzyskujące wyniki z egzaminu z matematyki równe lub powyżej oraz poniżej średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego 38
Tabela 12. Powiaty w województwach uzyskujące wyniki z egzaminu z matematyki równe i powyżej oraz poniżej średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego 38
Tabela 13. Gminy w województwach uzyskujące wyniki z egzaminu z języka angielskiego równe lub powyżej oraz poniżej średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego 46
Tabela 14. Powiaty w województwach uzyskujące wyniki z egzaminu z języka angielskiego równe lub powyżej oraz poniżej średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego 46

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Wyniki egzaminów odniesione do średniej wartości krajowej uzyskane przez uczniów miast wojewódzkich (1) 27
Wykres 2. Wyniki egzaminów odniesione do średniej wartości krajowej uzyskane przez uczniów miast wojewódzkich (2) 27